

Language: Cebuano

Book: Ruth

Ruth

Chapter 1

¹ Nahitabo kini sa mga adlaw sa dihang ang mga maghuhukom nagmando nga adunay kagutom sa yuta. Ug ang usa ka tawo sa Betlehem sa Juda miadto sa nasod sa Moab uban ang iyang asawa ug duha ka anak nga lalaki. ² Ang ngalan sa maong tawo mao si Elimelec, ug ang ngalan sa iyang asawa mao si Naomi. Ang mga ngalan sa iyang mga anak nga lalaki mao sila si Malon ug Chilion, mga Ephratehanon sa Betlehem sa Juda. Nangabot sila sa nasod sa Moab ug namuyo didto. ³ Unya si Elimelec, nga bana ni Naomi, namatay, ug siya ang nahibilin uban sa duha niya ka anak nga mga lalaki. ⁴ Kini nga mga anak nangasawa gikan sa mga babaye sa Moab; ang ngalan sa usa mao si Orpah, ug ang ngalan sa usa pa mao si Ruth. Nagpuyo sila didto sulod sa napulo katuig. ⁵ Unya si Malon ug si Chilion namatay, nahibilin si Naomi nga wala nay bana ug wala na ang duha niya ka anak. ⁶ Unya nakahukom si Naomi nga mobiya sa Moab kauban sa iyang mga umagad nga babaye ug mobalik ngadto sa Juda tungod kay nadungog niya didto sa rehiyon sa Moab nga si Yahweh nagtabang sa iyang katawhan nga anaa sa panginahanglanon ug gihatagan sila ug pagkaon. ⁷ Busa mibiya siya sa dapit nga iyang gipuy-an kauban ang duha niya ka umagad nga babaye, ug nanglakaw sila aron mobalik ngadto sa yuta sa Juda. ⁸ Miingon si Naomi ngadto sa iyang duha ka umagad nga babaye, "Lakaw, pauli, matag-usa kaninyo, ngadto sa panimalay sa inyong inahan. Hinaot nga si Yahweh magmaluluy-on kaninyo, ingon nga nagmaluluy-on kamo sa mga patay ug nganhi kanako." ⁹ Hinaot nga tugotan kamo sa Dios nga makakaplag kamo ug kapahulayan, ang matag usa kaninyo sa panimalay sa laing bana." Unya gihalokan niya sila, ug ilang gipatugbaw ang ilang mga tingog ug mihilak. ¹⁰ Miingon sila ngadto kaniya, "Dili! Mokuyog kami kanimo ngadto sa imong katawhan." ¹¹ Apan miingon si Naomi, "Pauli, akong mga anak nga babaye! Nganong mokuyog pa man kamo kanako? Aduna pa ba akoy mga anak nga lalaki sa akong tagoangkan alang kaninyo, aron nga sila mamahimo ninyong mga bana?" ¹² Pauli, akong mga anak nga babaye, lakaw kamo sa inyong kaugalingong dalan, kay tigulang na kaayo ako aron makabaton pa ug bana. Kung moingon ako, 'Hinaot nga makakaplag ako ug bana karong gabhiona,' ug unya manganak ug mga lalaki, ¹³ mohulat ba kamo hangtod nga modako sila? Mohulat ba kamo ug dili makigminyo ug lalaki karon? Dili, akong mga anak nga babaye! Makapaguol pag-ayo kini kanako, labaw pa sa kaguol ninyo, tungod kay ang kamot ni Yahweh gibakyaw batok kanako." ¹⁴ Unya ang iyang mga umagad nga babaye mipatugbaw sa ilang mga tingog ug mihilak pag-usab. Gihalokan ni Orpah ang iyang ugangang babaye agig panamilit, apan si Ruth migakos kaniya. ¹⁵ Miingon si Naomi, "Paminaw, mipauli na ang imong bilas nga babaye ngadto sa iyang katawhan ug sa iyang mga diosdios. Pauli na uban sa imong bilas nga babaye." ¹⁶ Apan miingon si Ruth, "Ayaw ako hangyos sa pagpahilayo kanimo, kay kung asa ka moadto, didto usab ako; kung asa ka mopuyo, didto usab ako mopuyo; ang imong katawhan mahimo nga akong katawhan, ug ang imong Dios mahimo nga akong Dios. ¹⁷ Kung asa ka mamatay, didto ako magpakamatay, ug didto ako igalubong. Ug si Yahweh mosilot unta kanako, ug mas labaw pa, kung aduna pay lain gawas sa kamatayon ang magpahimulag kanato." ¹⁸ Sa pagkakita ni Naomi nga mahugtanon si Ruth nga mouban kaniya, miundang na siya sa pagpakiglalis kaniya. ¹⁹ Busa nanglakaw ang duha hangtod nga nakaabot sila sa lungsod sa Betlehem. Nahitabo kini sa dihang miabot na sila sa Betlehem, ang tibuok lungsod naghinamhinam pag-ayo mahitungod kanila. Ang mga babaye miingon, "Mao ba kini si Naomi?" ²⁰ Apan miingon siya ngadto kanila, "Ayaw na ako pagtawga ug Naomi. Tawaga ako ug Mara, kay ang Labing Gamhanan nagpaantos kanako sa hilabihang kasakitan. ²¹ Milakaw ako nga puno, apan gipapauli ako ni Yahweh nga walay dala. Busa nganong gitawag pa man ninyo ako ug Naomi, sa pagkakita nga gisilotan ako ni Yahweh, ang Labing gamhanan nagsakit kanako?" ²² Busa si Naomi ug si Ruth nga Moabihaon, ang iyang umagad nga babaye, mibalik gikan sa nasod sa Moab. Miabot sila sa Betlehem sa pagsugod sa ting-ani sa sebada.

Ruth 1:1

Nahitabo kini

"Mao kadto" o "Mao kini ang nahitabo." Mao kini ang kasagaran nga paagi sa sinugdanan sa tinuod nga kaagi sa istorya.

sa mga adlaw sa dihang ang mga maghuhukom nagmando

"nianang panahona sa dihang ang mga maghuhukom nangulo ug nagmando sa Israel"

sa yuta

"sa kayutaan sa Israel"

ang usa ka tawo

"ang tawo." Mao kini ang kasagarang paagi sa pagpaila sa mga tawo sa sugilanon o istorya.

mga Ephratehanon sa Betlehem sa Juda

Naggikan sila sa tribo ni Ephraim nga nagpuyo sa Betlehem sa rehiyon sa Judea.

Ruth 1:3

siya ang nahibilin uban sa duha niya ka anak nga mga lalaki.

"Ang duha na lamang ka anak nga lalaki ni Naomi ang iyang kauban" (UDB)

nangasawa

"naminyo." Mao kini ang pasumbingay sa pagminyo sa mga babaye. Dili sila makigminyo sa mga babaye nga naminyo na.

gikan sa mga babaye sa Moab

Ang mga anak ni Naomi nakapangsawa sa mga babaye nga gikan sa tribo sa Moab. Ang mga Moabinhon nagsimba ug laing mga diosdios.

ang ngalan sa usa

"ang ngalan sa usa ka babaye"

ang ngalan sa usa pa

"ang ngalan sa laing babaye"

napulo katuig

Human sa napulo katuig sa pagpuyo nila ni Elimelec ug ni Naomi sa nasod sa Moab, ang ilang mga anak nga lalaki nga sila si Malon ug Chilion namatay.

nahibilin si Naomi

Si Naomi nabiyuda.

Ruth 1:6

nadungog niya didto sa rehiyon sa Moab

"samtang didto pa nagpuyo si Naomi sa Moab nakadungog siya." Kini nagpasabot sa mga balita gikan sa Israel. Ang ubang paagi sa paghubad: "nadungog niya gikan sa Israel samtang anaa pa siya sa rehiyon sa Moab"

nagtabang sa iyang katawhan nga anaa sa panginahanglanon

Kini usa ka pasumbingay nga nag-ingon "miduaw sa iyang katawhan" sa original nga texto. Kini nagpasabot nga ang Dios naghatag ug pagtagad sa iyang katawhan, ug nakita niya ang ilang panginahanglan ug naghatag alang kanila.

mibiya siya sa dapit nga iyang gipuy-an

Ang ubang paagi sa paghubad: "mibiya siya sa dapit sa Moab kung asa siya nagpuyo"

umagad nga babaye

umagad-ang mga babaye nga naminyo sa duha ka anak nga lalaki ni Naomi.

nanglakaw sila

"naglakaw sila sa dalan." Ang paglakaw sa dalan usa ka pagpahayag sa pagpalayo.

Ruth 1:8

umagad nga babaye

umagad- "mga asawa sa mga anak nga lalaki" o mga balo sa mga anak nga lalaki"

matag usa kaninyo

Si Naomi nakigsulti sa duha ka tawo, busa ang mga pinulongan nga adunay duha ka hulagway sa "kaninyo" mahimong magamit sa tibuok niyang gisulti.

panimalay sa inyong inahan

"sa balay sa matag usa ninyo ka mga inahan"

sa mga patay

"ngadto sa inyong mga bana, nga nangamatay." Si Naomi naghisgot sa iyang duha ka anak nga lalaki nga namatay na.

tugotan kamo

"mohatag kaninyo" o "motugot kaninyo nga makaangkon"

kapahulayan

"Kapulayan" dinhi naglakip sa kasigurohan sa kaminyoon.

sa panimalay sa laing bana

Kauban ang ilang bag-ong mga bana, dili ang bana sa laing tawo. Kini naghisgot sa panimalay nga gipanag-iyahan sa bana, ug sa pagpanalipod gikan sa kaulawan pinaagi sa usa ka kaminyoon.

ilang gipatugbaw ang ilang mga tingog ug mihilak.

Nagpasabot kini nga ang anak nga mga babaye misinggit pag-ayo o mihilak sa tumang kapait.

Mokuyog kami

Sa dihang si Orpah ug si Ruth miingon "kami," sila naghisgot sa ilang mga kaugalingon ug dili kang Naomi. Busa ang mga pinulongan nga may

kalabotan o walay "kami" mahimong mogamit sa walay kalabotan dinhi.

Mokuyog kanimo

Dinhi ang "kanimo" naghisingot lamang kang Naomi.

nagmaluluy-on

"nagpakita nga kamo maunongon"

magmaluluy-on

"kaluoy" naglakip sa gugma, pagkamaluluy-on, ug pagkamaunongon.

Ruth 1:11

Nganong mokuyog pa man kamo kanako?

Mao kini ang pangutana nga wala magkinahanglan ug tubag. Ang ubang paagi sa paghubad: "Dili na mahinungdanon alang kaninyo nga mokuyog pa kanako" o "Dili na kinahanglan nga mokuyog pa kamo kanako."

Aduna pa ba akoy mga anak nga lalaki sa akong tagoangkan alang kaninyo, aron nga sila mamahimo ninyong mga bana?

Si Naomi migamit niini nga pangutana aron sa pagsulti nga dili na siya makabaton pa ug mga anak nga lalaki alang kanila aron minyoan. Ang ubang paagi sa paghubad: "Klaro kaayo alang kanako nga dili na ako makabaton pa ug mga anak nga lalaki nga mahimo ninyong mabana."

tigulang na kaayo ako aron makabaton pa ug bana

Ang hinungdan nga mahinugdanon ang bana mahimong mapaklaro. Ang ubang paagi sa paghubad: "tigulang na kaayo aron maminyo pa pag-usab ug makabaton ug daghang mga anak"

manganak ug

"aron makabaton ug anak" o "manganak ug usa ka bata"

mohulat ba kamo hangtod nga modako sila? Mohulat ba kamo ug dili makigminyo ug lalaki karon?

Kini mga pangutana nga wala nagkinahanglan ug tubag. Ang ubang paagi sa paghubad: "Dili na kamo makahulat pa hangtod nga mangdagko na sila aron makigminyo kanila. Buot na ninyo nga maminyo ngadto sa mga lalaki karon."

Makapaguol pag-ayo kini kanako,

Kung unsa ang nakapasubo kaniya mahimong maipaklaro. Ang ubang paagi sa paghubad: "Makapasubo gayod kini kanako nga wala kamoy mga bana"

ang kamot ni Yahweh gibakyaw batok kanako."

"Ang pulong nga "kamot" naghisingot sa gahom ni Yahweh o sa kagahom. Ang ubang paagi sa paghubad: "Gibuhat ni Yahweh ang mga makalilisang nga mga butang nga mahitabo kanako"

Ruth 1:14

mipatugbaw sa ilang mga tingog ug mihilak

Kini nagpasabot nga sila misinggit sa makusog o mihilak sa tumang kapait.

Paminaw

"Paminaw" dinhi nagpasabot "tan-awa."

si Ruth migakos kaniya

"migakos ngadto kaniya." Ang ubang paagi sa paghubad: "midumili sa pagbiya kaniya"

imong bilas nga babaye

bilas-mao kini ang asawa sa bana nga imong igsoong lalaki" o si "Orpah"

iyang mga diosdios

Sa wala pa naminyo si Orpa ug si Ruth sa mga anak ni Naomi nga lalaki, nagsimba sila sa mga diosdios sa Moab. Sa panahon sa ilang pagminyo, nagsugod na sila sa pagsimba sa Dios ni Naomi.

Ruth 1:16

kung asa ka mopuyo

"diin ka magpuyo"

ang imong katawhan mahimo nga akong katawhan

Si Ruth nagtumong sa katawhan ni Naomi, nga mao ang mga Israelita. Ang ubang paagi sa paghubad: "Akong isipon ang katawhan sa imong nasod nga akong kaugalingong katawhan" o "Akong isipon ang imong mga paryente ingon nga akong kaugalingong mga paryente usab"

Ug si Yahweh mosilot unta kanako, ug mas labaw pa, kung

Mao kini ang kasagarang ipahayag sa mga Judio nga pagpasabot "Hangyoon ko ang Dios nga silotan ako kung dili ko pagabuhaton kung unsa ang akong gisulti." Daghang mga pinulongan ang adunay pasumbingay nga may susamang mga ipasabot nga mahimong magamit dinhi. Ang ubang paagi sa paghubad: "Silotan unta ako sa Dios kung"

Kung asa ka mamatay, didto ako magpakamatay,

Naghisingot kini sa tinguha ni Ruth nga magpuyo sa iyang tibuok kinabuhi sa samang dapit ug lungsod sama kang Naomi.

miundang na siya sa pagpakiglalis kaniya

"mihunong na si Naomi sa pagpakiglalis kang Ruth"

Ruth 1:19

ang tibuok lungsod

"ang tanang tawo sa lungsod" (UDB)

Naomi

Kini nga ngalan sa babaye nagpasabot "akong kalipay."

Mara

Mao kini ang paghubad sa buot ipasabot sa ngalan. Mao usab kini ang kasagarang paghubad sumala sa iyang tuno isip "Mara o Pait."

Milakaw ako nga puno, apan gipapauli ako ni Yahweh nga walay dala

Sa dihang mibiya si Naomi sa Betlehem, buhi pa ang iyang bana ug ang duha niya ka anak nga lalaki ug siya malipayon. Gibasol ni Naomi si Yahweh sa kamatayon sa iyang bana ug sa mga anak nga lalaki, sa pag-ingon nga siya mao ang hinungdan nga siya mibalik sa Betlehem nga wala sila, ug karon may kapaitan n siya ug dili na malipayon.

gisilotan ako

Gihukman nga sad-an.

nagsakit kanako

"nagpadala ug mga pagsulay kanako" o "nagpadala ug katalagman kanako"

Nahitabo kini

"Miabot kini." Kini mao ang ilhanan sa bag-ong istorya.

"Mao ba kini si Naomi?"

Sanglit daghang mga katuigan nga wala na nagpuyo si Naomi didto sa Betlehem ug wala na gayod siya'y bana ug mga anak nga lalaki, tingali ang mga babaye nagduhaduha kung ang babaye mao ba gayod si Naomi. Tinud-anay kini nga pangutana, ug dili pangutana nga wala nagkinahanglan ug tubag.

"Ayaw na ako pagtawga ug Naomi.

Ang ngalan nga "Naomi" nagpasabot "akong kalipay." Sukad namatay ang bana ni Naomi ug mga anak nga lalaki, wala na niya nabati nga ang iyang kinabuhi sama sa iyang ngalan.

Ruth 1:22

Busa si Naomi ug si Ruth

Mao kini ang kinatibuk-ang pamahayag. Nagtimaa kini sa pulong nga "busa." Hibalo i kung unsa ang pagtimaan sa inyong pinulongan sa pagtapos o sa kinatibuk-ang pamahayag ug buhata.

sa pagsugod sa ting- ani sa sebada

"sa pagsugod pa lamang sa mga mag-uuma sa pag-ani sa ilang tanom nga sebada"

Chapter 2

¹ Karon ang bana ni Naomi, nga si Elimelec, adunay suod nga paryente, nga ginganlan ug Boaz, nga usa ka adunahan, ug ilado nga tawo. ² Si Ruth, ang Moabihanon, miingon kang Naomi, "Karon tugoti ako nga molakaw ug manghagdaw sa mga lugas didto sa kaumahan. Mosunod ako kang bisan kinsa nga motugot kanako." Busa miingon si Naomi kaniya, "Lakaw, akong anak nga babaye." ³ Busa milakaw si Ruth ug nanghagdaw sa kaumahan nga nagsunod sa mga mangangani. Unya nahitabo nga naabot siya didto sa bahin sa kaumahan nga gipanag-iyahan ni Boaz, nga kabanay ni Elimelec. ⁴ Ania karon, si Boaz nahiaabot gikan sa Betlehem ug miingon sa mga mangangani, "Si Yahweh magauban kaninyo." Mitubag sila kaniya, "Si Yahweh magpanalangin kanimo." ⁵ Unya miingon si Boaz sa iyang sulugoon nga nagdumala sa mga mangangani, "Si kinsang lalakiha ang nanag-iya niining bayhana?" ⁶ Ang sulugoon nga nagdumala sa mga mangangani mitubag ug miingon, "Mao kini ang babaye nga Moabihanon nga mikuyog kang Naomi gikan sa yuta sa Moab. ⁷ Miingon siya kanako, 'Pahangyao ako nga manghagdaw dinhi ug manguha sunod sa mga mangangani.' Busa mianhi siya dinhi ug nagpadayon sukad sa buntag hangtod karon, gawas nga nagpahulay lamang siya ug diyutay sulod sa pinuy-anan." ⁸ Unya miingon si Boaz ngadto kang Ruth, "Naminaw ka ba kanako, akong anak? Ayaw na paglakaw ug panghagdaw sa uban pang kaumahan; ayaw na pagbiya sa akong uma. Hinuon, pagpabilin dinhi ug pamuhat kauban sa akong kadalagahan mga magbubuhat. ⁹ Lantaw lamang sa kaumahan kung hain nangani ang mga kaulitawhan ug sundi ang ubang mga babaye. Wala ba nako gipahimangnuan ang mga kaulitawhan nga dili manghilabot kanimo? Ug sa dihang uhawon ka, mamahimo kang mokuha sa mga tadyaw ug moinom sa tubig nga gisag-ob sa mga kaulitawhan." ¹⁰ Unya miyukbo siya nga nidapat ang iyang ulo sa yuta sa atubangan ni Boaz. Miingon siya kaniya, "Nganong nakakaplag man ako ug kaluoy sa imong panan-aw, nga mitagad ka man pag-ayo kanako, nga usa ka langyaw?" ¹¹ Mitubag si Boaz ug miingon kaniya, "Gitaho kanako, ang tanan nga imong nabuhat sukad namatay ang imong bana. Gibiyaan nimo ang imong amahan, inahan, ug ang imong yutang natawhan aron sa pagsunod sa imong ugangan nga babaye ug moadto sa mga katawhan nga wala nimo mailhi. ¹² Hinaot nga si Yahweh moganti kanimo alang sa imong binuhatan. Hinaot nga madawat nimo ang kinatibuk-ang bayad gikan kang Yahweh, ang Dios sa Israel, kansang mga pako nga imong nakaplagan aron kapasilongan." ¹³ Unya miingon siya, "Makakaplag unta ako ug kaluoy diha sa imong panan-aw, akong agalon, kay gilipay mo man ako, ug nakigsulti ka kanako nga may kaluoy, bisan tuod dili ako usa sa imong mga babayeng sulugoon." ¹⁴ Panahon sa pagpaniudto miingon si Boaz kang Ruth, "Duol dinhi, ug kaon sa pipila ka tinapay, ug ituslo ang tinapay diha sa suka." Milingkod siya tapad sa mga mangangani, ug gihanyag niya kaniya ang pipila ka sinanlag nga lugas. Mikaon siya hangtod nga nabusog siya ug gibilin ang uban niini. ¹⁵ Sa pagtindog na niya aron manghagdaw, gisugo ni Boaz ang iyang kaulitawhan, nga nag-ingon, "Pasagdihi siya nga manghagdaw bisan diha sa mga uhay, ug ayaw siya sultihi sa bisan unsa nga dili maayo. ¹⁶ Ug kinahanglan usab ninyong kuhaon ang pipila ka mga uhay alang kaniya gikan sa mga binugkos, ug pasagdihi kini aron iyang mahagdaw. Ayaw siya badlonga." ¹⁷ Busa nanghagdaw siya didto sa uma hangtod sa kagabhion. Unya iyang gigiok ang lugas sa uhay nga hinagdawan ug ang lugas hapit usa ka ephah sa sebada. ¹⁸ Gipas-an niya kini ug miadto sa siyudad. Unya nakita sa iyang ugangan nga babaye ang iyang hinagdawan. Gidala usab ni Ruth ang sinanlag nga lugas nga nahabilin gikan sa iyang paniudto ug gihatag kini kaniya. ¹⁹ Ang iyang ugangan nga babaye miingon kaniya, "Diin ka man nanghagdaw karong adlaw? Diin ka man magbuhat? Hinaot nga ang tawo nga nagtabang kanimo mapanalanginan pa." Unya misugilon si Ruth sa iyang ugangan nga babaye mahitungod sa tawo nga tag-iya sa uma kung asa siya nanghangdaw. Miingon siya, "Ang ngalan sa tawo nga tag-iya sa uma kung diin ako nagbuhat karong adlaw mao si Boaz." ²⁰ Miingon si Naomi sa iyang umagad, "Hinaot nga panalanginan pa siya ni Yahweh, nga wala magpalayo sa iyang pagkamaunongon ngadto sa mga buhi ug sa mga patay." Miingon si Naomi kaniya, "Kanang tawhana mao ang duol natong kabanay, usa sa atong suod nga kadugong manunubos." ²¹ Si Ruth ang Moabihanon miingon, "Tinuod, miingon siya kanako, 'Kinahanglan ka magpaduol sa akong kaulitawhan hangtod nga ilang mahuman ang tanan nakong pangani.'" ²² Miingon si Naomi kang Ruth nga iyang umagad, "Maayo kini, akong anak, nga mikuyog ka uban sa iyang mga kadalagahan nga mga mamumuhat, aron dili ka madagmalan sa ubang uma." ²³ Busa kanunay siya nakigkauban sa mga babayeng mamumuhat ni Boaz aron nga makapanghagdaw pa siya hangtod matapos ang pag-ani sa sebada ug ang pag-ani sa trigo. Ug nagpuyo siya kauban ang iyang ugangan nga babaye.

Ruth 2:1**Karon ang bana ni Naomi**

Kini nga pulong pasiuna sa bag-ong kasayoran sa dili pa magpadayon ang sugilanon. Tingali ang inyong pinulongan adunay paagi sa pagpadayag sa bag-ong kasayoran.

usa ka adunahan, ug ilado nga tawo

"usa ka bantogan, ug dato kaayo nga tawo."
Nagpasabot kini nga si Boaz mauswagon ug ilado sa iyang katilingban, nga adunay maayong dungog.

Si Ruth ang Moabihanon

Ang sugilanon dinhi magsugod na usab.
Kinahanglan ninyo tan-awon kung giunsa sa inyong pinulongan pagpabalik sa naputol nga sugilanon.

ang Moabihanon

Mao kini ang laing paagi sa pagsulti nga ang babaye nga gikan sa nasod o tribo sa Moab.

manghagdaw sa uhay didto sa kaumahan

"pagtapok sa mga lugas nga nahibilin sa mga mangangani" o "pagkuha sa lugas nga nahibilin sa mga mangangani"

uhay

"punoan" o "dagami." Ang "uhay" mao ang bahin sa tanom nga anaay lugas.

kang bisan kinsa nga motugot kanako

Naghisgot si Ruth ingon nga maanyag o gwapa tan-awon aron makakuha ug pagtugot o pag-uyon sa uban. Ang ubang paagi sa paghubad: "nga motugot kanako aron manghagdaw"

anak nga babaye

Giamoma ni Ruth si Naomi ingon nga iyang kaugalingong inahan. Siguroha gayod nga posible sa inyong pinulongan nga mogamit niining pulonga alang sa tawo na dili gayod anak nga babaye.

Ruth 2:3**Ania karon**

Ang pulong nga "ania karon" nagpaabtik o nagpaigmat kanato sa importante nga panghitabo sa pag-abot ni Boaz didto sa uma. Tingali ang inyong pinulongan adunay tukma nga paagi sa pagpadayag niining importanting panghitabo o mga tawo.

magpanalangin kanimo

"maghatag kanimo ug maayong mga butang" o "maglipay kanimo"

Unya nahitabo nga naabot siya

Wala mahibalo si Ruth nga ang uma nga iyang gihagdawan gipanag-iyahan diay sa paryente ni Naomi nga si Boaz.

nahiabot na gikan sa Betlehem

Ang kaumahan walay tukmang gilay-on gawas sa Betlehem.

Ruth 2:5**Si kinsang lalakiha ang nanag-iya niining bayhana?**

Ang posible nga mga ipasabot 1) Nangutana si Boaz mahitungod sa bana ni Ruth o 2) Nangutana si Boaz mahitungod sa mga ginikanan ni Ruth o sa kasamtangan nga nagbantay kaniya.

nagdumala

"tigdumala sa" o "pagdumala"

pinuy-anan

"payag" o "pahulayan" Mao kini ang kasamtangan nga balay o payag diha sa kaumahan nga kasilongan gikan sa adlaw.

Ruth 2:8**Naminaw ka ba kanako**

Mahimo kining usabon ingon nga usa ka sugo. Ang ubang paagi sa paghubad: "Paminaw kanako" o "Patalinghogi gayod kung unsa ang akong isulti kanimo"

akong anak

Mao kini ang matang sa pagtawag sa usa ka batan-ong babaye. Si Ruth dili gayod anak nga babaye ni Boaz, busa siguradoha gayod nga ang paghubad niini dili mahisama sa ingon.

Lantaw lamang sa

Ang ubang paagi sa paghubad: "Tagda ang" o "Ayaw kabalaka mahitungod sa bisan unsa kondili"

Wala ba nako gipahimangnuan ang mga kaulitawhan nga dili manghilabot kanimo?

Ang ubang paagi sa paghubad: "Ako mao ang nagsugo sa mga kalalakin-an..kanimo." o "Gihatagan ko ug hugot nga kasugoan ang mga katawhan...kanimo."

kaulitawhan

"mga batan-ong lalaki nga magbubuhat." Kining pulonga gigamit sa makatulo nga higayon aron sa pagtumong sa mga ulitawo nga nag-ani sa kaumahan. Ang pipila nga mga pinulongan makasulti niini gamit ang usa lamang ka pulong, ug may lain silang pulong nga nagpasabot sa mga dalaga o batan-ong babaye nga magbubuhat.

gisag-ob

Ang "sag-ob ug tubig" nagpasabot pagkuha ug tubig gikan sa atabay o pagkuha gikan sa butanganan.

Lantaw lamang sa kaumahan

Ang mata nagrepresentar sa pagtan-aw sa pipila ka butang o paghatag ug pagtagad sa pipila ka butang. Ang ubang paagi sa paghubad: "Pagbantay sa uma" o "Paghatag ug pagtagad sa uma"

kaulitawhan... ubang kadalagahan

"ulitawo nga mga magbubuhay ... dalagang magbubuhay." Ang pulong nga "kaulitawhan" gigamit dinhi sa makatulong higayon sa paghisgot sa mga batan-ong lalaki nga nangani sa kaumahan. Ang pipila ka mga pinulongan makasulti niini gamit ang usa ka pulong, ug may lain silang pulong nga nagpasabot sa kadalagahan nga mga magbubuhay.

dili manghilabot kanimo

Ang posible nga mga ipasabot 1) dili dagmalan sa mga kaulitawhan si Ruth o 2) dili siya paundangon sa mga kaulitawhan sa pagpanghagdaw sa iyang kaumahan.

sa tubig nga gisag-ob sa mga kaulitawhan

Ang pagsag-ob ug tubig nagpasabot sa pagkuha ug tubig nga gikan sa atabay o pagkuha ug tubig gikan sa butanganan.

Ruth 2:10

Unya miyukbo siya nga nidapat ang iyang ulo sa yuta sa atubangan ni Boaz

Kini mao ang mga buhat sa pagtahod ug pagpasidungog. Gipakita niya ang iyang pagpasidungog kang Boaz sa iyang kalipay alang sa nabuhay niini ngadto kaniya. Mao usab kini ang buhat sa pagmapainubsanon.

langyaw

Nanaad sa tago si Ruth sa iyang pagkamaunongon ngadto sa Dios sa Israel, apan nailhan siya sa kadaghanan ingon nga "Ang Moabihanon."

Gitaho kanako

Ang ubang paagi sa paghubad: Gisugilon na kini sa mga tawo kanako" o "Gisultihan na ako sa mga tawo"

moganti kanimo

"mobalos kanimo" o "mobayad kanimo"

Hinaot nga madawat nimo ang kinatibuk-ang bayad gikan kang Yahweh

Mao kini ang balaknon nga pamahayag nga susama ra sa miaging mga pulong. Ang ubang paagi sa paghubad: "Hinaot nga hatagan ka pa ni Yahweh sa mas labaw pa kaysa imong gihatag."

kansang mga pako nga imong nakaplagan aron imong kapasilongan

Gigamit ni Boaz ang hulagway sa usa ka inahan nga langgam nga nagtapok sa iyang mga piso ilalom sa iyang mga pako aron panalipdan sila aron usab sa paghulagway sa pagpanalipod sa Dios alang niadtong nagsalig kaniya. Ang ubang paagi sa paghubad: "kaniya nga luwas nga nag-amoma gipahimutang nimo ang imong kaugalingon."

"Nganong nakakaplag man ako ug kaluoy

Nangutana gayod si Ruth sa tinuod.

moadto sa mga katawhan

Gihisgotan ni Boaz ang pag-abot ni Ruth aron mopuyo uban kang Naomi diha sa baryo ug sa katilingban, sa usa ka nasod, ug ang relihiyon nga wala niya mailhi.

sa imong binuhatan

Ang buhat sa pagtuo, pagpili sa pagpuyo uban kang Naomi didto sa Betlehem ug pagsalig sa Dios ni Naomi.

Ruth 2:13

Makakaplag unta ako ug kaluoy diha sa imong panan-aw

"Tugoti ako nga makadawat ug grasya gikan kanimo" o "Palihog dawata ako." Nagtumong kini sa pagpangayo ug panalangin.

bisan tuod dili ako usa sa imong mga babayeng sulugoon

Ang mahimong mga kahulogan 1) Si Ruth dili gikan sa Betlehem ug walay kalabotan kang Boaz o 2) Si Ruth dili usa sa mga sulugoon ni Boaz.

Ruth 2:14

Panahon sa pagpaniudto

Nagpasabot kini sa paniudto.

ituslo ang tinapay diha sa suka

Mao kini ang simple nga pagkaon nga kaanon didto sa kaumahan. Ang mga tawo mangyaka palibot sa panapton nga may panudlanan sa suka ibabaw niini ug plato sa pinikas nga tinapay. Ituslo nila ilang mga tinapay diha sa suka aron mabasa kini ug madugangan ang kalami sa pagkaon nila niini.

suka

sawsawan nga tusloan sa tinapay. Paaslumon sa mga Israelita ang pipila ka mga bino aron mahimong suka.

Ruth 2:15

Sa pagtindog na niya aron manghagdaw, gisugo ni Boaz ang iyang mga kaulitawhan

Niini nga bahin sa mga sugo, tingali si Ruth layo gamay kay wala man niya madungog ang mga sugo ni Boaz. Ang ubang paagi sa paghubad: "Ug sa pagtindog na ni Ruth aron manghagdaw, gisultihan ni Boaz sa tago ang iyang mga kaulitawhan."

bisan diha sa mga uhay

Ang "bisan" dinhi nagpakita sa "taas pa sa kasagarang ginabuhay." Gisugo ni Boaz ang iyang magbubuhay nga pasagdan si Ruth nga manghagdaw diha palibot sa binugkos nga mga uhay. Ang mga tawo nga nagapanghagdaw kasagaran ginabawalan sa pagtrabaho duol sa mga inani na nga mga lugas.

kuhaon ang pipila ka mga uhay alang kaniya gikan sa mga binugkos

"pagkuha ug pipila ka mga uhay nga adunay lugas diha sa binugkos ug biyaan kini alang kaniya" o "biyai ang uhay nga adunay lugas alang kaniya aron itapok"

Ayaw siya badlonga

"Ayaw pagbuhat ug makapaulaw kaniya" o "Ayaw siya pakaulawi"

Sa pagtindog na niya

Sa dihang mitindog na siya"

Ruth 2:17

gigiok

Gilahi niya ang mga lugas gikan sa tipaka ug uhay, nga mao ang ilabay.

hapit usa ka ephah sa sebada

"hapit magtrisi ka kilos nga sebada"

nakita sa iyang ugangan nga babaye

Nakita sa iyang ugangan - "Nakita ni Naomi.

lugas sa uhay

Nagpasabot kini sa makaon nga bahin sa lugas.

Gipas-an niya kini ug miadto sa siyudad

Nagpasabot kini nga gipas-an ni Ruth ang lugas padulong sa balay.

Ruth 2:19

"Diin ka man nanghagdaw karong adlaw? Diin ka man magmuhat?

Nagsulti si Naomi ug hapit ra magkaparehang mga pulonga sa duha ka nagkalainlaing paagi aron sa pagpakita nga interesado kaayo siya nga makahibalo kung unsa ang nahitabo kang Ruth nianang adlaw.

nga wala magpalayo sa iyang pagkamaunongon

"nga nagpadayon nga maunongon." Gihinumdoman ni Boaz ang iyang obligasyon ngadto kang Naomi ingon nga usa ka sakop sa pamilya. Apan dinhi, tingali si Naomi nagtumong kang Yahweh, nga namuhat pinaagi kang Boaz aron mapakita ang iyang kalooy ug kamaayo kanila diha sa ilang panginahanglan. Bisan pa man niana, ang pipila nga mga hinubad nagpasabot nga nag-ingon nga si Yahweh nagpadayon sa iyang pagkamatinud-anon ngadto sa mga buhi ug sa mga patay. Ang mga tighubad adunay kagawasan sa paghukom alang sa ilang kaugalingon.

ngadto sa mga buhi

"ngadto sa mga tawong buhi pa." Si Naomi ug si Ruth mao ang mga "buih."

sa mga patay

"ang mga tawo nga nangamatay na." Ang bana ni Naomi ug ang mga anak ni Naomi mao ang mga "patay."

ang duol natong kabanay, usa sa atong suod nga paryente nga manunubos

manunubos - Ang ikaduhang pulong nag-usab ug nagpaklaro sa nag-una. Mao kini ang Hebreo nga paagi sa pagpahayag.

suod nga paryente nga manunubos

manunubos - Ang kadugo nga manunubos mao ang duol nga paryenteng lalaki nga makaluwas sa walay anak nga balo gikan sa pagkakabos pinaagi sa pagpakigminyo kaniya ug pagbaton ug anak. Bawion usab niya ang yuta nga nawala sa iyang paryente tungod sa kakabos ug tuboson ang sakop sa pamilya nga gibaligya aron mahimong sulugoon.

mapanalanginan pa siya ni Yahweh

Naghangyo si Naomi sa Dios nga gantihan si Boaz alang sa iyang kaluoy kang Ruth ug sa iyang kaugalingon usab.

Ruth 2:21

Tinuod, miingon siya kanako

"Nagsulti gani siya kanako." Kini nagpasabot nga ang mosunod mao ang pinaka-importanteng bahin sa pulong ni Boaz ngadto kang Ruth.

nga mikuyog ka uban

"namuhat uban"

madagmalan

Ang posible nga mga pasabot 1) tingali ang ubang mga magbubuhat moabuso kang Ruth o mosulay sa pagkuha ug pakigdulong kaniya o 2) sa laing kaumahan, ang tag-iya tingali manghilabot o mopahunong kaniya sa pagpanghagdaw hangtod mahuman ang pag-ani.

'Kinahanglan ka magpaduol sa akong kaulitawohan

Nagtumong si Boaz sa lawasnon nga pagpanalipod sa iyang mga kaulitawohan nga mahatag kang Ruth.

Ruth 2:23

siya nakigkauban

Nagtrabaho si Ruth sa kaumahan ni Boaz kauban ang iyang mga trabahante panahon sa adlaw, aron nga luwas siya.

Ug nagpuyo siya kauban ang iyang ugangan nga babaye.

Ugangan -Miuli si Ruth sa panimalay ni Naomi panahon sa kagabhion aron mopahulay ug matulog.

Chapter 3

¹ Miingon kaniya si Naomi, nga iyang ugangang babaye, "Akong anak nga babaye, dili ba ako kinahanglan mangita ug dapit nga imong kapahulayan, aron nga mamaayo ang imong pagkabutang?" ² Karon si Boaz, ang lalaki nga adunay mga babayeng sulugoon nga imong nakauban, dili ba ato man siyang kadugo? Tan-awa, magpalid siya ug sebada karong gabii didto sa giukanan. ³ Busa, kaligo, dihogi ang imong kaugalingon, ug sul-oba ang labing maanindot mo nga bisti ug lugsong didto sa giukanan. Apan ayaw pagpaila sa imong kaugalingon ngadto sa lalaki hangtod nga mahuman na siya sa pagkaon ug pag-inom. ⁴ Ug siguroha, nga sa dihang mohigda na siya, matiman-an nimo ang dapit diin siya mohigda aron nga maadtoan nimo siya pagkataodtaod, wakisa ang iyang tilan, ug higda didto. Unya sultihan ka niya kung unsa ang imong buhaton." ⁵ Miingon si Ruth kang Naomi, "Pagabuhaton ko ang tanan nimong gisulti." ⁶ Busa milugsong siya didto sa giukanan, ug gisunod niya ang mga gitugon sa iyang ugangan kaniya. ⁷ Sa nakakaon ug nakainom na si Boaz ug nagmalipayon ang iyang kasingkasing, mihigda siya sa kinatumyan tapad sa tinapok nga mga lugas. Unya mihinay siya sa pagduol, giwakisan ang iyang tilan, ug mihigda. ⁸ Sa pagkatungang gabii nakuratan ang maong lalaki. Mitakilid siya, ug dayon adunay usa ka babaye nga naghigda sa iyang tilan! ⁹ Miingon siya, "Kinsa ka man?" Mitubag siya, "Ako si Ruth, ang sulugoon mong babaye. Buklara ang imong kupo ibabaw sa sulugoon mong babaye, kay ikaw man ang suod nga kadugo nga lalaki." ¹⁰ Miingon si Boaz, "Akong anak nga babaye, hinaot nga panalanginan ka pa ni Yahweh. Gipakita mo ang labaw nga pagkamaayo sa kaulahian kaysa sa sinugdanan, tungod kay wala ka man monunot sa mga kaulitawhan, kabos man kini o adunahan." ¹¹ Ug karon, akong anak nga babaye, ayaw ug kahadlok! Pagabuhaton ko alang kanimo ang tanan nimong gisulti, tungod kay ang tibuok siyudad sa akong katawhan nasayod nga ikaw ang babaye nga may katakos. ¹² Ug karon tinuod gayod nga ako ang suod nga kadugong lalaki; apan, aduna pay mas duol nga kadugong lalaki kay kanako. ¹³ Pabilin dinhi karong gabhiona, ug sa pagkabuntag, kung buhaton niya alang kanimo ang katungdanan ingon nga kadugong lalaki, maayo, tugoti siya sa pagbuhat sa iyang katungdanan ingon nga kadugo nga lalaki. Apan kung dili niya buhaton ang katungdanan sa usa ka kadugo nga lalaki alang kanimo, nan ako ang mobuhat niini, ingon nga buhi si Yahweh. Higda una hangtod nga mabuntag." ¹⁴ Busa mihigda siya sa iyang tilan hangtod nga nabuntag. Apan mibangon siya ug sayo samtang dili pa magka-ilhanay ang usag-usa. Kay miingon man si Boaz, "Ayaw ipahibalo nga ang babaye mianhi sa giukanan." ¹⁵ Unya miingon si Boaz, "Dad-a ang imong pandong ug guniti kini." Sa pagbuhat niya niini, nagtakos siya ug unom ka dagkong takos sa sebada ug gipalukdo kaniya. Unya miadto siya sa siyudad. ¹⁶ Sa pag-abot na ni Ruth didto sa iyang ugangang babaye, miingon siya, "Unsa bay gibuhat mo, akong anak nga babaye?" Unya gisuginlan siya ni Ruth sa tanang gibuhat sa lalaki alang kaniya. ¹⁷ Miingon siya, "Kining unom ka takos nga sebada mao ang iyang gihatag kanako, kay miingon man siya, "Ayaw pagpauli nga walay dala ngadto sa imong ugangan nga babaye." ¹⁸ Unya miingon si Naomi, "Pabilin usa dinhi, akong anak nga babaye, hangtod nga masayran nimo kung unsa ang mahitabo, kay ang lalaki dili mopahulay hangtod nga iyang mahuman kining butanga karong adlaw."

Ruth 3:1

ugangang babaye

ugangan - si Naomi mao ang inahan sa namatay nga bana ni Ruth.

Akong anak nga babaye

Nahimong anak ni Naomi si Ruth pinaagi sa pagminyo sa iyang anak nga lalaki ug pinaagi sa iyang mga buhat sa pag-atiman kang Naomi human mibalik sa Betlehem.

dili ba ako kinahanglan mangita ug dapit nga imong

Ang ubang paagi sa paghubad: "Kinahanglan nga mangita ako ug usa ka dapit alang kanimo" o "kinahanglan nga mangita ako ug usa ka bana aron mag-atiman kanimo"

dili ba ato man siyang kadugo?

Tingali gigamit ni Naomi kini nga pangutana aron sa pagpahinumdom kang Ruth sa pipila ka butang nga gisulti na niya kaniya. Ang ubang paagi sa paghubad: "mao ang atong paryente."

Tan-awa

Kini nga pulong nagpaila nga ang sunod nga pamahayag mahinungdanon kaayo.

magpalid

Ang pagpalid nagpasabot nga ilahi ang lugas gikan sa walay unod o tahop pinaagi sa pagpalid sa hangin, tugotan ang hangin nga maoy magpalid sa walay unod o tahop palayo.

dapit nga imong kapahulayan

Posible nga mga pasabot 1) ang pagpangita ug usa ka balay aron nga iyang pagapuy-an o 2) sa

pagpangita ug usa ka bana aron moatiman kaniya.
Tingali si Naomi naghunahuna niining duha.

adunay mga babayeng sulugoon nga imong nakauban,
"ang mga babayeng magbubuhat o trabahante nga imong nakauban"

Ruth 3:3

wakisa ang iyang tiilan

Kini nagpasabot sa pagkuha sa kupo o habol nga gitabon sa iyang tiilan aron nga matugnawan siya.

ug higda didto

"higda sa iyang tiilan"

Unya sultihan ka niya kung unsa ang imong buhaton

Ang tukma nga tulomanon dili pa kaayo klaro niadtong panahona, apan mao kini ang kasagarang masabtan ingon nga usa ka kulturanhong pamaagi alang sa usa ka babaye sa pagsulti sa usa ka lalaki nga gusto niya pangasaw-on. Si Boaz buot mosabot sa tulomanon ug modawat o modumili sa iyang tanyag.

Unya sultihan ka niya

"Sa dihang siya mobangon, iyang himuon"

dihogi ang imong kaugalingon

Tingali mao kini ang usa ka sulondon sa pagpahid sa pahumot nga lana sa kaugalingon, sama sa gipahumot sa mga babaye karon.

lugsong didto sa giukanan

Kini naghigot sa pagbiya sa siyudad ug moadto padulong ngadto sa dapit nga giukanan.

Ruth 3:6

nagmalipayon ang iyang kasingkasing

"natagbaw na siya" o "anaa siya sa maayong buot."
Kini wala nagpasabot nga nahubog pag-ayo si Boaz.

mihinay siya sa pagduol

"nag-ukoy-ukoy siya sa pagsulod" o "mihinay-hinay siya sa pag-adto aron nga walay bisan usa nga makadungog kaniya"

giwakisan ang iyang tiilan

"gikuha ang iyang habol gikan sa iyang tiilan"

mihigda

"nihigda sa iyang tiilan"

Ruth 3:8

Sa pagkatungang gabii

Kini nga hugpong sa pulong gigamit dinhi aron sa pagtimaan sa mahinungdanong panghitabo sa istorya. Kung ang imong pinulongan adunay usa ka paagi sa pagbuhat niini, mahimo nimo kining gamiton dinhi.

pagkatungang gabii

"sa tungang gabii"

nakuratan

Dili klaro kung unsa ang gikatingad-an ni Boaz. Tingali sa kalit nabati niya nga bugnaw ang hangin sa iyang tiilan.

adunay usa ka babaye nga naghigda sa iyang tiilan

Ang babaye mao si Ruth, apan wala siya nailhi ni Boaz tungod sa kangitngit.

ang sulugoon mong babaye

Nagsulti si Ruth nga mapainubsanon ngadto kang Boaz.

Buklara ang imong kupo

Kini mao ang kulturanhong pulong alang sa kaminyoon. Ang ubang paagi sa paghubad: "pangasaw-a ako."

suod nga kadugo nga lalaki

usa ka suod nga paryente nga adunay pinasahi nga mga katungdanan ngadto sa ilang mga kaparyentihan

Mitakilid siya

Gitan-aw niya kung unsa ang iyang gikatingalahan.

Ruth 3:10

Akong anak nga babaye

Gigamit ni Boaz kini nga pagpahayag ingon nga usa ka simbolo sa pagtahod kang Ruth isip usa ka batan-ong babaye.

pagkamaayo sa kaulahian kaysa sa sinugdanan

"mas maayo karon kaysa sauna"

pagkamaayo sa kaulahian

Kini naghigot kang Ruth nga naghangyo ni Boaz nga pangasaw-on siya. Pinaagi sa pagpangasawa sa paryente ni Naomi, buot ni Ruth nga mohatag kang Naomi ug magpadayag sa dakong kaayo ngadto kang Naomi.

sa sinugdanan

Kini naghigot sa pamagi ni Ruth sa paghatag alang sa iyang ugangang babaye pinaagi sa pagpuyo uban kaniya ug pagpanghagdaw ug lugas alang sa ilang pagkaon.

tungod kay wala ka man monunot

"wala ka nagpadayon sa pagminyo" mahimo nga baliwalaon ni Ruth ang panginahanglanon ni Naomi ug mangita ug usa ka bana alang sa iyang kaugalingon gawas sa mga paryente ni Naomi.

Ruth 3:12

mas duol nga kadugo nga lalaki kay kanako

Katungod sa duol nga lalaking paryente ang pagtabang sa balo.

kung dili niya buhaton ang katungdanan sa usa ka kadugo nga lalaki

"kung dili niya minyo-an ang balo sa iyang kadugong lalaki ug maamahan sa mga anak alang sa iyang namatay nga paryente"

ingon nga buhi si Yahweh

"hangtod nga si Yahweh buhi." Kini ang kasagaran nga panaad sa mga Hebreohanon.

Ruth 3:14

sa dili pa magka-ilhanay ang usag-usa

Karong panahona mahimo kining isulti sa pulong nga kangingit. Ang ubang paagi sa paghubad: "samtang ngitngit pa o banagbanag"

pandong

usa ka panapton nga gisul-ob sa abaga

unom ka dagkong takos sa sebada

Ang insakto nga kantidad wala gipahayag. Kini igo na nga isipon ingon nga pagkamanggihatagon, apan gamay lamang kini nga pagadad-on ni Ruth. Ang pipila naghunahuna nga hapit kini moabot sa 30 ka kilo.

gipalukdo kaniya

Ang gidaghanon sa lugas bug-at kaayo nga nagkinahanglan pa si Ruth ug tabang sa pag-alsa aron iya kining malukdo.

Unya miadto siya ngadto sa siyudad

Ang pinakakaraang kopya adunay "siya (lalaki) miadto," apan ang uban adunay "siya (babaye) miadto." Adunay mga paghubad sa Ingles nga susama. Ang mas maayong pagpili mao ang "siya (lalaki) miadto."

mihigda siya sa iyang tiilan

Natulog si Ruth sa tiilan ni Boaz. Walay nahitabo kanila nga pakighilawas.

Ruth 3:16

Unsa bay gibuhat mo, akong anak nga babaye?

Kung unsa man ang pasabot ni Ruth pinaagi niining pangutanaha nga mamahimong mas klaro. Ang ubang paagi sa paghubad: "Unsay nahitabo, akong anak?" o "Unsay gibuhat ni Boaz nganha kanimo?"

Ayaw pagpauli nga walay dala

"Ayaw pag-uli nga walay dala" o "Ayaw paglakaw nga walay dala" o "Siguroha nga makadala ka ug pipila ka butang"

mahuman kining butanga

Kini naghigot ngadto sa paghukom mahitungod kung kinsa ang mopalit sa kabtangan ni Naomi ug mangasawa kang Ruth.

tanang gibuhat sa lalaki

"ang tanang gibuhat ni Boaz"

Chapter 4

¹ Karon mitungas si Boaz ngadto sa ganghaan ug milingkod didto. Sa wala madugay, miagi ang suod nga kadugong lalaki nga gihisgotan na ni Boaz. Miingon si Boaz kaniya, "Akong higala, dali una ug lingkod diri." Miduol ang lalaki ug milingkod. ² Unya gipatawag ni Boaz ang napulo ka mga kadagkoan nga lalaki sa siyudad ug miingon, "Lingkod diri." Busa nanglingkod sila. ³ Miingon si Boaz sa suod nga kadugo, "Si Naomi nga nakabalik na gikan sa nasod sa Moab, mibaligya sa bahin sa yuta sa atong igsoon nga si Elimelec. ⁴ Naghunahuna ako sa pagpahibalo kanimo ug sa pagsulti kanimo, 'Palita kini atubangan niining mga nanglingkod dinhi, ug atubangan sa mga kadagkoan sa akong katawhan.' Kung tinguha nimo nga lukaton kini, lukata na kini. Apan kung wala ka naninguha sa paglukat niini, nan sultihi ako, aron nga masayran ko kay wala nay si bisan kinsa ang makalukat niini gawas kanimo, ug mag-agad lamang usab ako kanimo." Unya ang tawo miingon, "Lukaton ko kana." ⁵ Unya miingon si Boaz, "Sa adlaw nga paliton mo ang uma gikan sa kamot ni Naomi, kinahanglan mo usab kuhaon si Ruth nga Moabnon, ang asawa sa namatay nga tawo, aron sa pagbangon sa ngalan sa namatay sa iyang panulondon." ⁶ Unya miingon ang suod nga kadugo, "Dili ako makalukat niini alang sa akong kaugalingon nga dili madaot ang akong panulondon." Kuhaa ang akong katungod sa paglukat alang sa imong kaugalingon, kay dili ako makalukat niini." ⁷ Karon mao kini ang nabatasan sa unang panahon sa Israel mahitungod sa paglukat ug pagbinayloay sa mga butang. Aron mapamatud-an ang tanang butang, huboon sa usa ka tawo ang iyang sandalyas ug ihatag kini ngadto sa iyang silingan; mao kini ang pamatasan sa paghimo sa mga hustong kasabotan sa Israel. ⁸ Busa miingon ang suod nga kadugo kang Boaz, "Palita kini alang sa imong kaugalingon." Ug gihubo niya ang iyang sandalyas. ⁹ Unya miingon si Boaz ngadto sa mga kadagkoan ug sa tanang tawo, "Kamo mao karon ang mga saksi nga ako nang napalit ang tanang gipanag-ya ni Elimelec ug ang tanan nga gipanag-ya nila ni Chilion ug ni Malon gikan sa kamot ni Naomi. ¹⁰ Dugang pa niana si Ruth nga Moabinhon, ang asawa ni Malon: naangkon ko usab siya nga akong maasawa, aron nga akong mapabangon ang ngalan sa namatay nga tawo sa iyang panulondon, aron nga dili mawala ang iyang ngalan diha sa iyang mga kaigsoonan ug gikan sa ganghaan sa iyang dapit. Kamo mao karon ang mga saksi." ¹¹ Miingon ang tanang tawo nga atua sa ganghaan ug ang mga kadagkoan, "Mga saksi kami. Hinaot nga himoon ni Yahweh nga sama kang Raquel ug Lea, ang babayeng mahiadto sa imong pinuy-anan, ang duha nga nagtukod sa panimalay sa Israel. Ug hinaot nga magmauswagon ka pa diha sa Efrata ug mabantogan diha sa Bethlehem. ¹² Hinaot nga ang imong panimalay mahisama sa panimalay ni Perez, nga gipanganak ni Tamar si Juda, pinaagi sa kaliwat nga igahatag ni Yahweh kanimo uban niining batan-ong babaye." ¹³ Busa gidala ni Boaz si Ruth, ug gipangasawa niya siya. Nakigdulong siya kaniya, ug mitugot si Yahweh kaniya nga magmabdos, ug nanganak siya ug usa ka batang lalaki. ¹⁴ Ang mga babaye miingon kang Naomi, "Bulahan si Yahweh, nga wala mobiya kanimo ug nagbilin ug usa ka suod nga kadugo aron matawo, kining bataa. Hinaot nga ang iyang ngalan mabantogan sa Israel. ¹⁵ Hinaot nga siya ang magpabag-o sa imong kinabuhi ug magpabaskog sa imong katigulangon, kay ang imong umagad nga babaye, nga nahigugma kanimo, nga mas maayo pa kaysa sa imong pito ka mga anak nga lalaki, nagpakatawo man kaniya. ¹⁶ Unya gikuha ni Naomi ang bata, ug gibutang sa iyang sabakan, ug giatiman siya. ¹⁷ Ug ang mga babaye nga iyang mga silingan mihatag kaniya sa ngalan, nga nag-ingon, "Ang usa ka anak nga lalaki gipakatawo alang kang Naomi." Ginganlan nila siya ug Obed. Nahimo siyang amahan ni Jesse, nga nahimong amahan ni David. ¹⁸ Karon mao kini ang mga kaliwatan ni Perez: Si Perez ang amahan ni Hezron, ¹⁹ si Hezron ang amahan ni Ram, si Ram ang amahan ni Aminadab, ²⁰ si Aminadab ang amahan ni Nason, si Nason ang amahan ni Salmon, ²¹ si Salmon ang amahan ni Boaz, si Boaz ang amahan ni Obed, ²² si Obed ang amahan ni Jesse, si Jesse ang amahan ni David.

Ruth 4:1

ganghaan

"ganghaan sa siyudad" o "ganghaan sa Betlehem." Mao kini ang nag-unang agianan sa lungsod sa Bethlehem nga gipalibotan ug pader. Aduna kini hawanan sa ganghaan nga magamit ingon nga usa ka tigomanan aron sa paghisgot-hisgot sa katilingbanong mga butang.

mga kadagkoan nga lalaki sa siyudad

"mga pangulo sa siyudad"

ang suod nga kadugong lalaki

Mao kining lalakiha ang pinakaduol nga kadugo ni Elimelec.

Ruth 4:3**Si Naomi...mibaligya sa bahin sa yuta**

Mao kini ang responsibilidad sa kadugo nga lalaki nga paliton niya pagbalik ang yuta sa iyang kadugo ug sa pag-atiman sa iyang pamilya. Niining paagiha, nagpasabot nga kinahanglan paliton sa lalaki ang yuta ni Naomi, ug pangasaw-on si Ruth, aron maatiman usab si Naomi.

atubangan sa

Makapahimo kini nga legal ug paghugot sa kasabutan.

lukata na kini

Nagpasabot kini sa pagpalit sa yuta aron magpabilin gihapon sulod sa ilang pamilya.

mag-agad lamang usab ako kanimo

Si Boaz mao ang suod nga kadugo nga lalaki sa paglukat sa yuta.

Ruth 4:5**Sa adlaw nga paliton mo...kinahanglan mo usab**

Si Boaz naggamit niini nga pagpahayag aron sa pagpahibalo sa iyang paryente sa dugang pa nga responsibilidad nga iyang mabatonan kung iyang paliton ang yuta.

gikan sa kamot ni Naomi

"gikan sa gipanag-iyahan ni Naomi"

si Ruth...ang asawa sa namatay nga tawo

"Si Ruth...ang balo sa anak ni Elimelec"

aron sa pagbangon sa ngalan sa namatay

"nga makabaton siya ug usa ka anak nga lalaki aron makapanunod sa kabtangan ug magdala sa ngalan sa namatay niyang bana" (UDB)

madaot ang akong panulondon

Kung minyoan niya si Ruth, kinahanglan usab niyang ihatag ang pipila sa iyang kaugalingong katigayonan ngadto sa mga anak nga pagadad-on ni Ruth.

Kuhaa ang akong katungod sa paglukat

"Lukata kini alang sa imong kaugalingon" o "Lukata kini imbes nga ako"

kinahanglan mo usab kuhaon si Ruth

"kinahanglan mo usab minyoan si Ruth"

Ruth 4:7**Karon mao kini ang nabatasan**

Ang tigsulat sa libro nagpasabot sa nabatasan sa pagbinayloanay sa panahon ni Ruth.

sa unang panahon

"kaniadto nga panahon." Gipaklaro dinhi nga lahi ang mga pamatasan sa panahon ni Ruth ug sa panahon sa manunulat niini nga libro.

sandalyas

"sandalyas"

iyang silingan

Naghisgot kini sa tawo nga nakigsabot kang Boaz. Sa ingon niini nga kahimtang ang suod nga kadugong lalaki naghatag kang Boaz sa iyang sandalyas.

Ruth 4:9**ngadto sa mga kadagkoan ug sa tanang tawo**

Kini naghisgot sa tanang mga tawo nga atua sa tigomanan nga dapit, dili sa tanan nga anaa sa lungsod.

ang tanang gipanag-iya ni Elimelec ug ang tanan nga gipanag-iya nila ni Chilion ug ni Malon

Kini naghisgot sa tanang yuta ug mga kabtangan sa namatay nga bana ni Naomi ug sa mga anak nga lalaki.

mapabangon ang ngalan sa namatay nga tawo

Ang unang anak nga lalaki nga ipakatawo ni Ruth isipong tinuod nga anak nga lalaki ni Malon ug makapanunod sa yuta nga gipalit ni Boaz gikan kang Naomi.

aron nga dili mawala ang iyang ngalan

Ang ubang paagi sa paghubad: "aron nga dili siya mobiya nga walay usa ka kaliwat" o "aron nga kanunay siyang makabaton ug usa ka kaliwat"

gikan sa ganghaan sa iyang dapit

"taliwala sa mga tawo sa iyang yutang natawhan sa Bethlehem"

gikan sa kamot ni Naomi

Ang kamot ni Naomi naghulagway kang Naomi. Siya may katungdanan sa pagbinayloanay sa kwarta. Ang ubang paagi sa paghubad: "gikan kang Naomi"

ron nga akong mapabangon ang ngalan sa namatay nga tawo sa iyang panulondon,

Ang unang anak nga lalaki nga ipakatawo ni Ruth isipong anak nga lalaki ni Malon ug makapanunod sa yuta nga gipalit ni Boaz gikan kang Naomi. Ang ubang paagi sa paghubad: "Aron nga mahatagan ko unta siya ug usa ka anak nga lalaki nga makapanunod sa kabtangan sa namatay nga tawo"

aron nga dili mawala ang iyang ngalan diha sa iyang mga kaigsoonan ug gikan sa ganghaan sa iyang dapit

Ang paghikalimot nagsulti ingon nga mawala ang usa ka ngalan gikan sa listahan sa mga tawo nga nagpuyo kaniadto. Ang ubang paagi sa paghubad: "aron nga dili siya mahikalimtan pinaagi sa mga

kaliwatan sa iyang mga igsoon ug sa mga tawo niini nga lungsod"

sa ganghaan sa iyang dapit

Ang ganghaan sa lungsod diin gibuhat ang mahinungdanon kaayo nga legal nga mga paghukom, sama sa mga paghukom mahitungod kung kinsa ang makapanag-iya sa gamay nga luna.

Ruth 4:11

ang tanang tawo nga atua sa ganghaan

"mga tawo nga nanagtigom duol sa ganghaan"

sama kang Raquel ug Lea

Mao kini ang duha ka asawa ni Jacob, nga ang iyang ngalan gilisdan ug Israel.

nagtukod sa panimalay sa Israel

"nanganak ug daghan nga nahimong nasod sa Israel"

hinaot nga magmauswagon ka pa diha sa Efrata

Ang Efrata mao ang ngalan sa kaliwatan diha sa Betlehem diin nahisakop si Boaz.

Hinaot nga ang imong panimalay mahisama

Ang Dios madagayaang nagpanalangin kang Juda pinaagi sa iyang anak nga lalaki nga si Perez. Ang katawhan naghangyo sa Dios sa pagpanalangin kang Boaz sa susamang paagi pinaagi sa mga anak ni Ruth.

nga gipanganakan ni Tamar kang Juda

Si Tamar usa usab ka balo. Nagpakaamahan si Juda sa usa ka anak nga lalaki uban kang Tamar, diin nagpadayon sa apilyedo sa pamilya.

pinaagi sa kaliwat nga igahatag ni Yahweh kanimo

Si Yahweh maghatag kang Boaz ug mga anak pinaagi kang Ruth.

mahiadto sa imong pinuy-anan

Sa pagminyo ni Ruth kang Boaz, moipon na siya ngadto sa iyang panimalay. Ang panimalay naghisgot usab nga mahimong kabahin sa pamilya ni Boaz isip iyang asawa.

Ruth 4:13

gidala ni Boaz si Ruth

"Gipangasawa ni Boaz si Ruth" o "Gikuha na ni Boaz si Ruth ingon nga usa ka asawa"

nga wala mobiya kanimo ug nagbilin ug usa ka suod nga kadugo aron matawo,

"nga naghatag kanimo karong adlaw ug buotan kaayo nga suod nga kadugo nga lalaki"

Hinaot nga ang iyang ngalan mabantogan

Kini naghisgot sa kadunggan ug kinaiya sa apo nga lalaki ni Naomi.

magpabag-o sa imong kinabuhi

Kini nga mga pulong tingali naghisgot sa masinatian pag-usab nga kalipay ug paglaom ni Naomi sa iyang kinabuhi tungod kay aduna na siyay usa ka bag-ong apo nga lalaki. Ang ubang paagi sa paghubad: "siya nga naglipay kanimo pag-usab" o "siya nga mopabati kanimo sa pagkabatan-on pag-usab" (UDB).

magpabaskog sa imong katigulangan

"siya ang mag-atiman kanimo sa dihang ikaw matigulang na" (UDB)

mas maayo pa kaysa sa imong pito ka mga anak nga lalaki

"Pito" ang Hebreohanon nga ihap sa kahingpitan. Nangamatay ang mga anak nga lalaki ni Naomi nga wala makahatag ug mga liwat, apan gipakatawo ni Ruth ang usa ka apo nga lalaki ni Naomi pinaagi kang Boaz. Ang ubang paagi sa paghubad: "mas maayo pa alang kanimo kaysa sa bisan unsa nga anak nga lalaki."

Nakigdulog siya kaniya

"Nakighilawas siya kaniya"

Ruth 4:16

gikuha ni Naomi ang bata

Naghisgot kini sa paggunit ni Naomi sa bata. Siguraduha nga dili kini sama sa pagkuha kaniya palayo gikan kang Ruth.

gibutang sa iyang sabakan

"gipaduol niya sa iyang dughan." Mao kini ang usa ka pamahayag sa gugma ug pagbati alang sa bata.

Ang usa ka anak nga lalaki gipakatawo alang kang Naomi

"Ang bata sama sa usa ka anak nga lalaki ni Naomi." Ang bata apo nga lalaki ni Naomi, ug dili niya anak mismo nga lalaki.

amahan ni David

"ang amahan ni Haring David." Bisan tuod ang "hari" wala gisaysay, tin-aw kini ngadto sa tigpaminaw nga si David mao si Haring David.

Translation Words

Betlehem, Eprata

Ang Bethlehem gamay nga siyudad sa Israel, nga duol sa siyudad sa Jerusalem. Nailhan sad siya nga "Eprata" nga mao tingali ang iyang unang ngalan.

- Ang Bethlehem gitawag sad nga "siyudad ni David," kay si haring David didto man gipanganak.
- Si propeta Micah nag-ingon nga ang Mesias magagikan sa "Betlehem Eprata."
- Natuman kini nga propesiya ug si Jesus gipanganak sa Bethlehem, paglabay sa daghang mga katuigan.
- Ang gipasabot sa ngalan nga "Betlehem" kay "balay sa pan" o "balay sa pagkaon."

Boaz

Si Boaz bana ni Ruth, kaapu-apuhan ni haring David ug katigulangan ni Jesu Cristo.

- Nabuhi si Boaz sa panahon nga ang Israel adunay pay mga hukom (tunga-tunga sa ika 14 nga siglo ug sa ika 11 nga siglo sa wala pa gipanganak si Cristo.)
- "Gitubos" ni Boaz si Ruth, nga balo sa usa ka layo niyang paryente. Hulagway kini sa pagtubos nga gihimo ni Jesus.

David

Si David mao ang ikaduhang hari sa Israel ug iyang gihigugma ug gialagaran ang Dios. Siya ang nagsulat sa kadaghanan sa mga Salmo.

- Niadtong si David bata pa nga lalaki nga nag-alima sa karnero sa iyang pamilya, gipili siya sa Dios nga mahimong sunod nga hari sa Israel.
- Nahimong maayong manggugubat si David ug nangulo siya sa kasundalohan sa Israel sa ilang mga gubat batok sa ilang mga kaaway. Ilado ang iyang pagpildi kang Goliath nga Filistihanon.
- Gisulayan ni Saul nga patyon si David apan gipanalipdan siya sa Dios ug gihimo siya nga hari pagkamatay ni Saul.
- Nakasala si David batok sa Dios, apan naghinulsol siya ug gipasaylo siya sa Dios.
- Si Jesus, ang Mesiyas, gitawag nga "Anak ni David" tungod kay kaliwat siya ni Haring David.

Dios

Sa Biblia, ang pulong nga "Dios" nagtumong sa usa nga walay katapusan nga mao ang naglalang sa kalibutan gikan sa wala. Ang Dios ang Amahan, Anak, ug Balaan nga Espiritu. Ang ngalan sa Dios mao ang "Yahweh."

- Ang Dios anaa kanunay; naa na siya wala pa malalang ang tanang butang, ug magpadayon siya nga anaa hangtod sa kahangturan.
- Siya lang ang tinuod nga Dios ug adunay gahum sa tanang butang niini nga kalibutan.
- Hingpit ang pagkamatarong sa Dios, ug ang iyang kaalam walay katapusan, balaan siya, walay sala, matarung, maluluy-on ug mahigugmaon.
- Siya ang Dios nga gatuman sa iyang kasabotan ug gatuman sa iyang mga saad.
- Ang mga tawo gibuhay sa Dios aron magsimba kaniya ug siya lang gyud ang ilang simbahan.
- Gipadayag sa Dios ang iyang ngalan nga "Yahweh" nga buot ipasabot, "siya mao ang" o "Ako mao ang" o "ang kanunay nga naa."
- Ang Biblia sad nagtudlo mahitungod sa mga "diosdiosan" nga diin dili kini mga buhi ug sayop nga gisimba sa katawhan.

Mga Sugyot sa Paghubad

- Mga paagi sa paghubad sa "Dios" pwede sad ilakip ang "Manlalalang" o "Kinatas-an sa tanan."
- Uban pa nga paagi sa paghubad sa "Dios" pwede ang "Kinatas-an nga Manlalalang" o "walay katapusan nga Makagagahum nga Ginoo." o "Kinatas-an nga walay katapusan."
- Hunahunaa kung giunsa pagtumong ang Dios sa lokal o nasudnon nga pinulongan. Pwede nga adunanay pulong para sa "Dios" sa pinulongan nga gihubad. Kung tinuod kini, importante nga masiguro nga kini nga pulong tugma sa kinaiya sa usa ka tinuod nga Dios nga gihisgutan sa taas.

- Daghang pinulongan nga gihimo nilang dako ang unang litra sa pulong sa nag-inusara nga tinuod nga Dios, aron mailhan kini nga lahi sa pulong nga diosdiosan.
- Uban nga paagi aron mailahi kini mao ang paggamit sa duha ka lahi nga mga pulong sa "Dios" ug "diosdiosan."
- Ang mga pulong nga "mahimo nila akong Dios ug sila mahimo nakong katawhan" pwede sad hubaron nga, "Ako, nga Dios, magmando niini nga katawhan ug nga sila magsimba kanako."

Israel, mga Israelita, nasod sa Israel

Israel ang ngalan nga gihatag sa Dios kang Jacob. Nagpasabot kini nga "nakigbisog siya sa Dios."

- Ang mga kaliwat ni Jacob nailhan nga katawhan sa Israel, nasod sa Israel, o mga Israelita.
- Naghimo ang Dios ug kasabotan sa mga tawo sa Israel. Sila ang mga tawo nga napili niya.
- Israel ang ngalan sa ilang nasod.
- Ang nasod sa Israel adunay dose ka mga tribu.
- Kadtong namatay na si haring Solomon, ang nasod nga Israel natunga sa duha ka mga gingharian: ang gingharian sa Juda nga makita sa habagatang dapit, ug ang gingharian sa Israel nga makita sa amihanang dapit.

Jesse

Si Jesse mao ang apo nga lalaki ni Boaz. Siya ang amahan ni haring David.

- Si Jesse gikan sa lungsod sa Bethlehem ug sa tribu nga Juda.
- Si Isaías naghatag ug taas nga propesiya mahitugod sa usa sa mga kaliwat ni Jesse.
- Si Jesus mao ang kaliwat ni Jesse nga maoy nagtuman niadto nga propesiya.

Juda

Si Juda ika-upat sa dose ka mga anak ni Jacob. Ang iyang inahan si Lea.

- Ang mga kaliwat ni Juda nahimong tribu sa Juda.
- Ang pulong nga "Judio" gikan sa ngalan nga "Juda."
- Adtong ang nasod sa Israel natunga paghuman sa paghari ni Solomon, ang gingharian sa Juda nahimutang sa habagatang bahin.

Juda, Gingharian sa Juda

Ang Juda ang labing dako sa dose ka mga tribu sa Israel. Paghuman namatay ni Haring Solomon, ang Israelita natunga sa duha ka gingharian. Ang gingharian sa Juda sa habagatang bahin, nga gilangkuban sa tribu sa Juda ug Benjamin.

- Ang kapital nga siyudad sa gingharian sa Juda mao ang Jerusalem.
- Ang ubang mga hari sa gingharian sa Juda mituman sa Dios ug nagdala sa mga tawo sa pagsimba kaniya. Apan kadaghanan sa hari sa Juda mga dautan.
- Mga 120 ka tuig ang milabay human gipilde sa Assirya ang Israel ang amihanang gingharian, ang Juda nasakop sa nasod sa Babilon. Ang mga taga Babilonia ang nagguba sa siyudad ug sa templo, ug nagkuha sa daghang mga tawo gikan sa gingharian sa Juda ug gidala nila paingon sa Babilonia isip mga dinakpan.

Lea

Si Lea usa sa mga asawa ni Jacob. Inahan siya sa napulo ka mga lalaking anak nga nahimong pipila sa mga tribo sa Israel.

- Ang amahan ni Lea si Laban nga igsoong lalaki sa asawa ni Isaac nga si Rebeka.
- Bisag si Lea wala kaayo higug-maa ni Jacob sama kang Raquel, ang Dios madagaya nga gipanalanginan siya ug daghan nga mga anak.

Moab, Moabitanhon, Moabitanhong babaye

Si Moab mao ang anak nga lalaki sa mas magulang nga babayeng anak ni Lot. Gitawag nga mga Moabitanhon ang iyang mga kaliwat ug ang yuta nga ilang gipuy-an kadugayan gitawag nga "Moab."

- Ang nasod sa Moab nahimutang sa sidlakan sa Judea, sa pikas nga kilid sa Patay nga Dagat. Anaa kini dapit sa habagatan-sidlakan sa Betlehem nga siyudad sa Judea, diin gikan ang pamilya ni Naomi.
- Ang pulong nga "Moabitanhong babaye" pwede hubaron nga "babaye nga taga-Moab" o "babaye gikan sa Moab."

Pan

Ang pan hinimo sa harina nga gisagulan ug tubig ug mantika. Kasagarang niini gibutangan ug pangpatubo sama sa libadura. Hulmaon kini dayon nga pan ug iluto.

- Pwede sad mahimo ang pan nga walay patubo aron dili kini motubo. Gitawag kini ug "pan nga walay libadura" nga gigamit sa mga Judio sa ilang pagkaon sa Kasaulogan sa Pagpasaylo.
- Ang pan mao gyud ang pagkaon sa kadaghanan sa mga tawo sa panhon sa Biblia, kini nga pulong kasagarang gigamit sa Biblia nga nagtumong sa pagkaon sa kinatibuk-an, sama sa mga pulong nga, "inadlaw nga pan."
- Ang "pan sa prisensya" kay pinasahi nga pan nga gihimo nga simbolo sa presensiya sa Dios ug sa iyang pakig-ambit sa iyang mga tawo. 12 ka ingon ini nga pan ang gitipigan sa pinasahi nga lamisa gawas sa balaang lugar sa tabernakulo o templo. Kada semana ang daan nga mga pan kaunon sa mga pari ug magbutang na sad sila ug bag-ong giluto pan sa lamisa. Pwede kini hubaron nga, "ang pan nga nagsimbolo sa pakig-ambit sa Dios kanila."
- Ang sumbingay nga "pan gikan sa langit" nagtumong sa pinasahi nga puti nga pagkaon nga gitawag ug "mana" nga gihatag sa Dios sa mga Israelita sa dihang naglibutlibot sila sa deserto.
- Gitawag sad ni Jesus ang iyang kaugalingon nga "ang pan nga mikanaog gikan sa langit" ug "pan sa kinabuhi."
- Sa dihang si Jesus ug ang iyang mga disipolo nagdungan ug kaon sa kasaulugan sa pagsaylo sa wala pa siya mamatay, gikompara niya ang pagkaon ug pan sa iyang lawas nga masamaraan ug mamatay sa krus.
- Tan-awa sa: [\[\[rc://ceb/obe/other/yeast\]\]](#), [\[\[rc://ceb/obe/kt/tabernacle\]\]](#), [\[\[rc://ceb/obe/kt/temple\]\]](#), [\[\[rc://ceb/obe/kt/passover\]\]](#),

Raquel

Usa sa mga asawa ni Jacob si Raquel. Siya ug ang iyang igsoon nga si Lea mga anak nga babaye ni Laban nga uyoan ni Jacob.

- Si Raquel ang inahan ni Jose ug Benjamin nga ang mga kaliwat nahimong duha sa mga dose ka tribu sa Israel.
- Sa sinugdanan, dili makaanak si Raquel. Apan ang Dios mao ang hinungdan nga nanganak siya kang Jose.
- Sa paglabay sa mga katuigan, niadtong nanganak siya kang Benjamin, namatay si Raquel ug gilubong ni Jacob duol sa Betlehem.

Ruth

Si Ruth usa ka babayeng taga-Moab nga nabuhi niadtong panahon nga ang mga maghuhukom ang nangulo sa Israel. Usa siya ka kagikanaan ni Jesu Cristo.

- Ilado gyud si Ruth sa iyang pagkamaunongon sa iyang ugangan nga si Naomi. Nikuyog si Ruth uban kang Naomi pagbalik sa Israel ug nagtabang ug hatag sa iyang mga panginahanglan.
- Gitugyan ni Ruth ang iyang kinabuhi aron sa pag-alagad sa tinuod nga Dios sa Israel.
- Nagminyo ug usab si Ruth sa usa ka lalaking Israelita ug nanganak siya ug lalaki nga nahimong apohan ni Haring David.

Tamar

Ang Tamar ngalan sa pipila ka mga babaye sa Daang Kasabotan. Kini sad ang ngalan sa lugar nga gihisgutan sa libro nga Ezequiel.

- Si Tamar mao ang umagad nga babaye ni Juda. Gipanganak niya si Peres nga katigulangan ni Jesu Cristo.
- Ang usa sa mga anak nga babaye ni David Tamar ang ngalan; ang iyang igsoon sa amahan nga si Amnon gilugos siya ug gipasagdan siya.

Tinuod, kamatuoran

Ang pulong nga "tinuod" ug "kamatuoran" nagtumong sa konsepto nga mga matuod nga panghitabo nga nahitabo gyud ug mga panultihon nga giingon gyud.

- Ang tinuod nga mga butang mao ang tinuod, aktwal, matinud-anon, lehitimo ug matuod.
- Ang kamatuoran mao ang tinuod nga pagsabot, pagtuo o panultihon.
- Gipadayag ni Jesus ang kamatuoran sa Dios sa mga pulong nga gilitok niya.
- Kamatuoran ang pulong sa Dios. Naghisgot kini mahitungod sa aktwal nga mga butang nga nahitabo ug nagtudlo kung unsa ang tinuod mahitungod sa Dios ug mahitungod sa tanan niyang gihimo.

Mga Sugyot sa Paghubad

- Depende sa konteksto ug kung unsa ang gihulagway, ang pulong nga "tinuod" pwede hubaron pinaagi sa "tinuod" o "matuod" o "sakto" o "sigurado o orihinal."
- Mga pamaagi sa paghubad sa pulong nga "tinuod" pwede sad, "kung unsa ang tinuod" o "sigurado gyud" o "baruganan."
- Mga sugyot sa paghubad niini nga mga pulong:
- "Dawata ang kamatuoran" ---"tuohi ang tinuod."

Yahweh

Ang pulong nga "Yahweh" mao ang kaugalingon nga ngalan sa Dios nga iyang gipahayag kang Moises didto sa gadilaab nga sampinit. Nag-ingon ang Dios nga mao kini ang iyang ngalan hangtod sa kahangturan.

- Ang ngalan nga "Yahweh" gikan sa pulong nga nagpasabot "nga mahimo nga."
- Pwede kini magpasabot nga "Siya" o "Ako" o "ang usa nga maoy hinungdan nga."
- Kini nga ngalan nagpahayag nga ang Dios walay katapusan; kanunay siya nga buhi ug padayon nga buhi hangtod sa kahangturan. Wala siya nagkinahanglan nga adunay bisan kinsa nga maghimo kaniya o maghatag kaniya ug kinabuhi. Kini sad nagpasabot nga kanunay siya ng anaa.
- Daghang bersyon sa Biblia sa nasudnong mga pinulungan sama sa Ingles, Pransiya, ug Espanya ang migamit ug kaparehas sa "ang GINOO" aron magrepresentar kang "Yahweh," sama sa mga pulong nga "Ako ang GINOO nga inyong Dios" ug sa daghan pang ubang konteksto.
- Bisin pa niini, ang ULB ug UDB gihubad lang ang ngalan sa Dios nga literal nga "Yahweh."
- Sa Bag-ong Kasabotan, ang orihinal nga pulong nga gigamit sa mga pulong nga "Dios" o "Ginoo" o "Ama" aron magtumong sa Dios; ang pulong nga "Yahweh" wala gamita sa Bag-ong Kasabotan.

Mga sugyot sa paghubad

- Kini nga pulong pwede hubaron sa pulong o mga pulong nga nagpasabot nga "Ako" o "usa nga buhi" o "ang usa nga maoy" o "Siya nga buhi."
- Kini nga pulong pwede sad isulat nga parehas sa espeling sa "Yahweh."
- Timan-i nga ang "Jehovah" dili maayo nga hubad sa niini nga pulong. Kaniadto ang mga Judio nag-ingon nga "Ginoo" imbes nga "Yahweh" kadugayan ang ubang mga tawo gitangtang ang mga letra nga mga "vowels" sa Hebreo nga pulong alang sa Ginoo ug gipulihan ug mga "vowels" ang Hebreo nga pulong nga Yahweh. Kini nagresulta sa nahimo nga espeling nga "Jehovah," diin dili kini sakto nga pamaagi nga i-espeingl ang kaugalingon nga ngalan sa Dios.

abu, abog

Ang abu murag pulbos nga abohon ang kolor nga maoy nabilin pagkasunog sa kahoy. Ngalan sad kini sa usa ka klase nga kahoy.

- Ang pulong nga "abu" gigamit nga sumbingay sa Biblia nga nagtumong sa usa ka butang nga walay bili, o walay pulos.
- Sa adtong una pa kaayo nga panahon, ang paglingkod sa abu timaan sa kasubo o pagkaguol kaayo.
- Ang ilang naandan nga pamatasan mao ang pagsul-ob sa sagutsoton, garason nga panapton ug paglingkod sa abu o pagsabwag ug abu sa ulo.
- Ang pagbutang ug abu sa ulo timaan sad sa pagkaulaw.
- Ang usa nga nagtinguha sa walay pulos, ingon nga "gakaon ug abu."
- Sa Biblia usahay ang pulong nga "abog" gigamit mahitungod sa abu.

ani

Ang pulong nga "ani" nagtumong sa pagkuha ug hinog nga mga bunga o abot gikan sa mga tanom.

- Ang panahon sa ani kasagaran mahitabo sa kataposan sa panahon sa pagtanom.
- Ang mga Israelita nagsaulog sa giingon nga "Pagsaulog sa Pagpangani" o "Pagsaulog sa Pagtigom" sa ilang mga giani. Gisugo sila sa Dios nga ihalad ang unang abot ingon nga sakripisyo alang kaniya.
- Ingon nga sumbingay, ang pulong nga "ani" mahimong magtumong sa mga mituo na kang Jesus o mahimong maghulagway sa espirituhanong paglambo sa usa ka tawo.
- Ang ideya sa espirituhanong ani mohaom sa paghulagway sa mga bunga ingon nga mga diosnon nga kinaiya.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Labing maayo nga hubaron kini gigamit ang pulong nga kasagarang nagtumong sa pag-ani sa mga tanom.
- Ang panghitabo sa pag-ani mahimong hubaron nga "panahon sa pag-ani" o "panahon sa pagtigom ug abot" o "panahon sa pagkuha ug mga bunga."
- Ang berbo nga "pag-ani" mahimong hubaron nga "ipunon," "pupo-on" o "tigomon."

ani, mag-aani

Ang pag-ani mao ang pagpanguha sa mga pananom sama sa humay. Ang mag-aani usa ka tawo nga nag-ani sa pananom.

- Ang ideya sa pag-ani sa abot kasagarang gigamit nga sumbingay nga nagtumong sa pagsulti sa mga tawo sa maayong balita mahitungod kang Jesus ug pagdala kanila ngadto sa pamilya sa Dios.
- Gigamit sad kini aron magtumong sa sangputanan sa mga binuhatan sa mga tawo, sama sa panultihon nga, "anohon sa tawo kung unsa ang iyang gitanom."

antos, pag-antos

Ang pulong nga "antos" ug "pag-antos" nagtumong sa pagsinati sa usa ka butang nga dili gyud maayo, sama sa sakit, kasakit, o uban pang mga kalisod.

- Kung ang mga tawo gilutos o kung sila adunay sakit, nag-antos sila.
- Ang usa ka tawo nag-antos tungod sa iyang kaugalingong sayop nga batasan o tungod sa mga butang nga dili mapugngan.
- Ang pag-antos pwede nga pisikal, sama sa pagbati sa kasakit o sakit. Pwede sad kini nga emosyonal sama sa pagbati sa kahadlok, kasubo o kamingaw.

Mga Sugyot sa Paghubad

- Ang pulong nga "antos" pwede hubaron nga "pagbati sa kasakit" o "pag-agwanta sa kalisod" o pagsinati sa mga kalisod" o "pagtagamtam sa mga lisod nga mga panghitabo."
- Depende sa konteksto, ang "pag-antos" pwede hubaron nga "hilabihan nga lisod nga mga panghitabo" o "grabe nga kalisod" o "pagsinati sa kalisod" o "panahon sa kasakit nga sinatian."

apas, giapsan

Ang pulong nga "apas" mao ang pagkontrolar sa ubang tawo o butang. Kasagaran kini ideya sa pagkuha sa usa ka butang human kini gitinguha.

- Ang pulong nga "giapsan" nagpahayag sa human na nga buluhaton.
- Kung ang panon sa mga sundalo "miapas" sa kaaway, nagpasabot kini nga gipildi nila ang ilang kaaway sa giyera.
- Kung ang manunukob apsan niya ang iyang tukbonon, nagpasabot kini nga naninguha ug nakuha niya ang iyang tukbonon.
- Kung ang tunglo "apsan" ang usa ka tawo, nagpasabot kini nga bisan unsa ang giingon nga tunglo sa usa ka tawo mahitabo gyud.
- Depende sa konteksto, ang "apsan" pwede hubaron nga "pagbuntog" o "pagdakop" o "pagpildi" o "pagkuha sa."
- Ang nahuman na nga buluhaton nga "giapsan" pwede hubaron nga "gibuntog" o "gipildi" o "gikuha sa" o "miabot uban sa."

badlong, buyag, pahimatngon

Ang pulong nga "badlong" nagpasabot sa pagpasidaan pag-ayo o pagtambag sa usa ka tawo.

- Kasagaran, ang "badlong" nagpasabot sa pagtambag sa usa ka tawo nga dili buhaton ang usa ka butang.
- Sa iglesia nga gitawag nga lawas ni Cristo, gitudluan ang mga tumutuo nga badlungon ang usa'g usa aron makalikay sa sala ug magkinabuhi nga balaan.
- Mahimong hubaron ang pulong nga "badlong" nga "dasigon aron dili makasala" o "mag-awhag sa usa ka tawo aron dili makasala."

baka, mga baka

Ang iningles nga "ox" nagtumong sa klase nga baka nga gibansay aron magbuhat sa pang agrikultura nga buluhaton. Ang iningles sa daghan nga "ox" mao ang "oxen". Kasagaran mga baka kini nga laki nga gikapon.

- Sa Biblia, kini nga mga baka gihulagway nga mga mananap nga gihigtan gamit ang yugo aron birahon ang kariton o daro.
- Kini nga mga baka kuyog nga nagtrabaho nga nabutngan ug yugo nga maoy naandan sa Biblia nga ang mga pulong nga "anaa sa ilalom sa yugo" nahimong sumbingay alang sa grabe nga pagtrabaho o paghago.
- Ang "toro" laki nga baka nga wala gikapon ug wala gibansay sama sa mananap nga nagtrabaho.

baka, nating baka, toro

Ang baka usa ka babaye nga mananap nga adunay upat ka tiil. Mokaon kini ug sagbot ug kasagaran gibuhi kini tungod sa iyang karne ug gatas. Ang nating baka mao ang anak niini. Kini nga mga mananap apil sa pulong nga sa Ingles nga "cattle."

- Ang mga baka ug ilang mga nating baka gigamit sad sa negosyo nga pangbayad sa gipalit.
- Sa Biblia, gigamit sa mga Judio ang mga baka sa pagsakripisyo, hilabi na kadtong usa ka klase nga gitawag nga pula nga dumalaga nga baka.
- Ang dumalaga nga baka usa ka babayeng baka nga wala pa manganak.
- Ang lalaki niini nga klase nga mananap gitawag nga "toro." Ang pulong nga "ox" sa Ingles usa ka pinasahi nga klase sa toro nga gigamit sa trabaho sa agrikultura, sama sa pagdaro.

banay

Ang banay lain nga pulong sa pamilya o kaliwat. Kadaghanan nagtumong kini sa grupo sa mga paryente nga sa usa lang ang gigikanan.

- Sa Daang Kasabotan, ang pag-ihap sa mga Israelita sumala sa ilang mga banay, o grupo sa pamilya.
- Ang mga banay kasagaran ginganlan sa ilado kaayo nga kagikanan.
- Ang usa ka tawo usahay nganlan sumala sa iyang banay. Ang usa ka ehemplo niini mao ang ugangan ni Moises nga si Jetro nga usahay gitawag sa ngalan sa iyang banay, nga Reuel.
- Ang banay pwede hubaron nga "grupo sa pamilya" o "kabanay" o "paryente."

bantog, bantog kaayo

Ang pulong nga "bantog" nagtumong sa pagka-ilado kaayo ug adunay dayeganon nga pagkatawo.

- Ang "bantog" pinasahi nga nagtumong sa maayo nga pagkatawo nga ilado kaayo sa dugay na nga panahon.
- Ang "bantog kaayo" usa kini ka tawo nga ilado kaayo ug taas kaayo ang pag-ila niya.
- Ang siyudad nga "bantog kaayo" kasagaran ilado kini sa iyang mga bahandi ug pag-uswag.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang pulong nga "bantog" pwede sad hubaron nga "kabantog" o "dungganon nga pagkatawo" o "tinagad nga pagkatawo."
- Ang pulong nga "bantog kaayo" pwede sad hubaron nga "ilado kaayo ug dungganon kaayo" o "adunay maayo kaayo nga pagkatawo."
- Ang pulong nga "Hinaot nga ang ngalan sa Ginoo mahimong bantog gyud pag-ayo sa Israel" pwede hubaron nga "Hinaot nga ang ngalan sa Ginoo mailhan pag-ayo ug tahuron sa mga tawo sa Israel."
- Ang mga pulong nga "mga bantog nga mga tawo" pwede sad hubaron nga "mga tawo nga ilado kaayo sa ilang kaisog" o "banggiitan nga mga manggugubat" o "mga lalaki nga dungganon kaayo."
- Ang pulong nga "ang imong pagkabantogan magpadayon hangtod sa tanan nga mga kaliwat" pwede hubaron nga "sa tanan nga mga tuig madunggan sa mga tawo kung unsa ka kagamhanan" o "ang imong pagkagamhanan makita ug madunggan sa tanan nga mga tawo sa matag-kaliwat."

bato, pagbato

Ang pagbato nagpasabot sa paglabay ug mga bato sa usa ka tawo aron patyon siya.

- Sa adtong una kaayong pananhon, ang pagbato mao ang pamaagi sa pagpatay sa mga kriminal; usahay kini sad gibuhat sa panahon karon.
- Sa mga Israelita sa Daang Kasabotan, ang Dios nagmando sa mga pangulo sa pagbato sa usa ka tawo ingon nga silot sa pipila ka mga sala sama sa pagpanapaw.

bisti

Ang bisti usa ka saput nga ang katas-on gikan sa abaga hangtod sa hawak o sa tuhod.

- Ang bisti parehas sa sinina nga pang ibabaw o saput.
- Pwede isul-ob ang bisti ilalom sa mas taas nga saput sama sa toga o kupo.

dihog, nadihugan

Ang pulong nga "dihog" nagpasabot sa pagpahid o pagbubo ug lana sa usa ka tawo o butang. Usahay, ang lana sagulan ug mga pahumot aron mohumot kini. Gigamit sad nga sumbingay kini nga pulong sa pagpasabot sa Balaan nga Espiritu nga nagpili ug naghatag ug gahum sa usa ka tawo.

- Sa Daang Kasabotan, ang mga pari, mga hari, ug mga propeta gidihugan ug lana aron igahin sila alang sa pinasahi nga pag-alagad sa Dios.
- Gidihugan sad ang uban sama sa mga halaran o ang tabernaculo aron ipakita nga gamiton sila aron simbahan ug himayaon ang Dios.
- Sa Bag-ong Kasabotan, gidihugan ang mga masakiton aron maayo sila.
- Ang Bag-ong Kasabotan nagsulat ug duha ka higayon nga gidihugan si Jesus ug humot nga lana sa usa ka babaye ingon nga pagsimba. Usa ka higayon, miingon si Jesus nga sa pagbuhat niini, ang babaye nag-andam kaniya alang sa iyang umaabot nga paglubong.
- Pagkahuman mamatay ni Jesus, giandam sa iyang mga higala ang iyang lawas sa paglubong pinaagi sa pagdihog niini ug lana ug mga pahumot.
- Ang mga titulo nga "Mesiya" (Hebreohanon) ug "Cristo" (Griego) nagpasabot nga "ang Gidihugan."
- Si Jesus nga Mesiya mao ang pinili ug gidihugan ingon nga Propeta, Kinatas-ang Pari, ug Hari.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Depende sa konteksto, ang pulong nga "pagdihog" mahimong hubaron nga "pagbubo ug lana" o "butangan ug lana" o "gigahin pinaagi sa pagbubo ug humot nga lana."
- Ang "madihugan" mahimong hubaron nga "igahin pinaagi sa lana" o "gipili" o "gigahin."
- Sa pipila ka konteksto, ang pulong nga "nadihugan" mahimong hubaron nga "napili."

- Ang mga pulong sama sa "ang nadihugan nga pari" mahimong hubaron nga "ang pari nga gigahin pinaagi sa lana" o "ang pari nga gigahin pinaagi sa pagbubo ug lana."

dugong

Ang pulong nga "dugong" nagtumong sa dako nga mananap sa dagat nga mokaon ug sagbot sa dagat ug uban pang mga tanom sa ilawom sa dagat.

- Abohon kini nga mananap nga adunay бага nga panit. Molihok kini sa tubig gamit ang iyang mga kapay.
- Ang mga panit sa dugong gigamit sa mga tawo sa panahon sa Biblia aron maghimo ug tolda. Kini nga mga panit sa mananap gigamit sa mga tabon sa tabernakulo.
- Gi-anggaan kini sa Ingles nga "sea cow" tungod kay mokaon kini ug sagbot sama sa baka, apan dili na sila parehas sa uban pang pamaagi.
- Ang mananap nga duol niini mao ang gitawag sa Ingles nga "manatee".

gamhanan, gahum / kusgan, kusog

- Ang mga pulong nga "gamhanan" ug "gahum" nagtumong sa adunay dakong kusog o gahum.
- Ang mga pulong nga "gamhanang tawo" kasagaran nagtumong sa mga lalaki nga isog kaayo ug malamposon sa gubat. Ang Dios gihinganlan sad nga "Ang Gamhanan."
- Ang mga pulong nga "gamhanang mga buhat" kasagaran nagtumong sa mga katingalahang butang nga gihimo sa Dios, hilabi na ang mga milagro.
- Kini nga pulong duol sa "gamhanan sa tanan" nga kasagarang paghulagway sa Dios nga nagpasabot nga aduna siyay hingpit nga gahum.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Depende sa konteksto, ang pulong nga "gamhanan" pwede hubaron nga "katingalahan" o "kusgan kaayo."
- Sa Mga Buhat 7, gihulagway si Moises nga usa ka lalaki nga "gamhanan sa pulong ug buhat." Pwede kini hubaron nga "Si Moises naghatag ug gamhanan nga mga katudluan ug nagbuhat ug mga milagrosong butang" o "Si Moises gamhanan nga nagsulti sa pulong sa Dios ug nagbuhat ug daghang katingalahang mga butang."
- Ang pulong nga "gahum" pwede sad hubaron nga "dakong kusog."
- Depende sa konteksto, ang "gamhanang mga buhat" pwede hubaron nga "katingalahang gibuhat sa Dios" o "mga milagro" o "ang Dios ang nagbuhat ug mga butang nga adunay gahum."

ganghaan, babag sa ganghaan

Ang "ganghaan" usa ka babag nga adunay bisagra agianan kini sa koral o paril nga nakapalibot sa balay o syudad. Ang "babag sa ganghaan" nagtumong sa kahoy o puthaw nga pwede ibabag aron itrangka sa ganghaan.

- Ang ganghaan sa siyudad pwede ablihan aron ang mga tawo, mga mananap ug kargamento makasulod ug makagawas sa siyudad.
- Aron panalipdan ang siyudad, kinahanglan ang mga paril ug mga ganghaan бага ug lig-on. Ang mga ganghaan trangkahan gamit ang puthaw o babag nga kahoy aron mapugngan ang kaaway nga mga sundalo sa pagsulod sa syudad.
- Tungod kay бага ang mga paril ug adunay mga ganghaan nga agianan nga naghatag ug bugnaw nga landonganan gikan sa init sa adlaw, ang ganghaan kasagaran lugar nga diin ang mga tawo magtigumtigom aron magbinalitaay, magnegosyo, o maghukom sa mga kaso.

Mga Sugyot sa Paghubad

- Depende sa konteksto, lain nga mga paagi sa paghubad sa "ganghaan" pwede nga, "pultahan" o "agianan sa paril" o "babag" o "agianan pasulod"
- Ang mga pulong nga, "mga babag sa ganghaan" pwede hubaron nga, o "pinutol nga mga kahoy nga pangtrangka sa ganghaan" o "mga puthaw nga pangtrangka sa ganghaan."

ganti

Ang ganti usa ka butang nga gidawat sa usa ka tawo tungod sa butang nga iyang nahimo, maayo o dili maayo. Ang pagganti sa usa ka tawo mao ang paghatag ug butang nga takos kaniya.

- Ang ganti pwede nga maayo o positibo nga butang nga madawat sa tawo tungod sa pagbuhat niya ug maayo o tungod kay mituman siya sa Dios.
- Usahay ang ganti nagtumong sa negatibo nga sangputanan nga pwede magresulta gikan sa dili maayo nga batasan, ingon sa saysay nga "ang ganti sa dautan."

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Depende sa konteksto, ang pulong nga "ganti" pwede hubaron nga "bayad" o "usa ka butang nga takos" o "silot."
- Ang pagganti sa usa ka tawo pwede hubaron nga "pagbayad" o "silot" o "ihatag kung unsa ang takos."
- Siguraduhon nga ang hubad niini nga pulong dili magtumong sa suhol. Ang ganti wala magtumong sa kinitaan nga kwarta sa trabaho.

gasa

Ang pulong nga "gasa" nagtumong sa bisan unsang butang nga gihatag o gitanyag sa usa ka tawo. Ang gasa gihatag nga wala maglaom ang naghatag nga makakuha siya ug bisan unsa nga baylo niini.

- Ang kwarta, pagkaon, sinina, ug uban pa nga mga butang nga gihatag ngadto sa mga pobre o kabos nga mga tawo gitawag kini nga "mga gasa."
- Sa Biblia, ang halad o sakripisyo nga gihatag ngadto sa Dios gitawag sad kini nga gasa.
- Ang gasa sa kaluwasan usa ka butang nga gihatag sa Dios pinaagi sa pagtuo kang Jesus.
- Sa Bag-ong Kasabotan, ang pulong nga "mga gasa" gigamit sad nga nagtumong sa pinasahi nga mga espirituhanong katakos nga gihatag sa Dios sa tanan nga mga Kristohanon sa pag-alagad sa uban nga mga tawo.

Mga Sugyot sa Paghubad

- Ang kasagaran sa pulong nga "gasa" pwede hubaron sa pulong o mga pulong nga nagpasabot sa "usa ka butang nga gihatag."
- Sa konteksto sa usa ka tawo nga adunay gasa o pinasahi nga katakos nga gikan sa Dios, ang pulong nga "gasa gikan sa Espiritu" pwede hubaron nga, "espirituhanon nga katakos" o "pinasahi nga abilidad gikan sa Balaan nga Espiritu" o pinasahi nga espirituhanong kahanas nga gihatag sa Dios."

giok

Ang mga pulong nga "giok" ug "paggiok" nagtumong sa pagbulag sa lugas gikan sa ubang parti sa tanom nga trigo.

- Ibunalbunal usa ang trigo nga giokon o yatakyatakan sa baka aron mabulag ang lugas niini sa tugkay ug sa uhot. Ug ang lugas ug ang uhot ayagon kini aron mahulog pabalik sa salog nga giokan.
- Ang "salog nga giokan" dako, lig-on ug lapad nga lugar nga gamiton sa paggiok sa lugas.
- Sa panahon sa Biblia, ang salog nga giokan dako ug lapad nga bato o gahi nga yuta nga patag, diin dogmukon ang tugkay aron sa pagkuha sa lugas.
- Ang "karomata nga giokan" o "ang ligid nga giokan" gigamit sa pagdugmok sa uhot aron sa pagbulag sa trigo.
- Ang "balsa nga giokan" o "giokan nga kahoy" gigamit sa pagbulag sa lugas. Hinimo kini sa lapad nga kahoy nga adunay hait nga puthaw nga mga tusoktusok sa tumoy.

hagdaw, hagdawon

Ang hagdaw mao ang pag-adto sa uma o prutasan aron mamunit ug bisan-unsang mga lugas o bunga nga nabiyaan sa mga nag-ani.

- Giingnan sa Dios ang mga Israelita nga pasagdan ang mga balo, pobre nga mga tawo, ug mga langyaw aron maghagdaw sa mga nahabilin nga lugas aron aduna silay makaon sa ilang kaugalingon sa inadlaw-adlaw.

- Usahay ang tag-iya sa uma pasagdan ang mga manghahagdaw nga mosunod dayon sa likod sa mga nag-ani aron maghagdaw, sa ingon adto maka hagdaw sila ug daghan nga lugas.
- Ang maayo nga ehemplo niini mao ang estorya ni Ruth, nga gitugutan siya sa paghagdaw kauban ang mga mangangani sa uma sa paryente sa iyang bana nga si Boaz.
- Uban nga paagi sa paghubad sa "hagdaw" pwede nga "puniton" o "tigumon."

hilak, singgit

Ang pulong nga "hilak" mahimong magpasabot nga tinuod nga mohilak nga adunay luha o mosinggit tungod sa kasakit.

- Ang mga pulong sa Ingles nga "cry out" nagpasabot sad nga mosinggit o manawag, nga kasaragan adunay tumong sa pagpangayo ug tabang.
- Pwede sad kini nga hubaron sa pulong nga nagpasabot nga motawag ug magpakiluyog pag-ayo.
- Ang mga pulong sama sa "Mihilak ako kanimo" pwede hubaron nga "Mitawag ako kanimo aron magpatabang" o "Sa kasakit, nangamuyo gyud ko ug tabang kanimo."

hunahuna

Ang pulong nga "hunahuna" nagtumong sa parte sa tawo nga naghunahuna ug naghimo ug mga desisyon.

- Ang utok sa tawo mao ang parte sa lawas nga naghunahuna.
- Ang hunahuna sa tawo mao ang suma sa tanan niyang panghunahuna ug pagrason.
- Ang "maangkon ang hunahuna ni Cristo" nagpasabot sa paghunahuna ug paglihok sama sa paghunahuna ug paglihok ni Jesu Cristo. Nagpasabot kini sa pagtuman sa Dios nga Amahan, pagtuman sa mga katudluan ni Cristo, ug pagbuhat niini pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang pulong nga "hunahuna" pwede sad hubaron nga "mga hunahuna" o "mga pagrason."
- Ang sumbingay sa Ingles nga "keep in mind" pwede sad hubaron nga "hinumdomi" o "timan-i" o "siguradoha nga nakahibalo ka niini."
- Ang mga pulong nga "kasingkasing, kalag, ug hunahuna" pwede sad hubaron nga "unsay imong gibati, unsay imong gituohan ug unsay imong gihunahuna."
- Ang sumbingay sa Ingles nga "call to mind" pwede hubaron nga "hinumdomi."

kaluoy, maluloy-on

Ang pulong nga "kaluoy" nagtumong sa pagbati ug kabalaka alang sa ubang mga tawo, hilabi na sa mga nag-antos. Ang "maluloy-on" nga tawo nag-atiman sa ubang tawo ug nagtabang kanila.

- Ang pulong nga "kaluoy" kasagaran dili lang pagbati kung dili apil sad ang pag-atiman sa mga tawong nanginahanglan ug pagtabang kanila.
- Ang Biblia nag-ingon nga ang Dios maluloy-on, nga puno siya ug gugma ug kaluoy.
- Sa sulat ni Pablo sa mga taga-Colosas, giingnan niya sila nga "sul-ubon ang kaluoy." Gitudluan niya sila nga mag-atiman sa mga tawo ug magtabang gyud sa uban nga nanginahanglan.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang literal nga pasabot sa "kaluoy" mao ang "kaluoy gikan sa tinai." Usa kini ka sumbingay nga nagpasabot sa "naluoy gyud kaayo." Ang ubang mga pinulongan mahimong adunay sumbingay nga parehas ug pasabot niini.
- Ang ubang paghubad sa "kaluoy" mao ang "pag-atiman pag-ayo kang" o "kaluoy nga motabang."
- Ang pulong nga "maluloy-on" mahimong hubaron nga "maatimanon ug matinabangon" o "adunay dakong paghigugma ug kaluoy."

kaluoy, maluluy-on

Ang mga pulong nga "kaluoy" ug "maluluy-on" nagtumong sa pagtabang sa mga tawo nga nanginahanglan labi na kung kabos o ubos ang ilang kahimtang.

- Ang pulong nga "kaluoy" mahimong magpasabot nga dili silotan ang mga tawo sa sayop nga gibuhat nila.
- Ang gamhanang tawo sama sa hari gihulagway nga "maluluy-on" kung maayo ang iyang pagtratar sa mga tawo imbes nga dauton sila.

- Ang pagkamaluluy-on nagpasabot sad sa pagpasaylo sa usa ka tawo nga nakabuhay ug sayop batok kanato.
- Magpakita kita ug kaluoy kung tabangan nato ang mga tawo nga adunay dakong panginahanglan.
- Maluluy-on ang Dios kanato ug gusto niya nga magmaluluy-on sad kita sa uban.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Depende sa konteksto, ang "kaluoy" pwede hubaron nga "pagkamaayo" o "pagkamaluluy-on kaayo."
- Ang pulong nga "maluluy-on" pwede hubaron nga "nagpakita ug kaluoy" o "pagkamaayo kang" o "pagpasaylo."
- Ang "magpakita ug kaluoy kang" o "maluoy kang" pwede hubaron nga "trataron ug maayo" o "magmaluluy-on kaayo kang."

kamatayon, mamatay, patay

Kini nga pulong gigamit aron magtumong sa parehas nga lawasnon ug espirituhanong kamatayon. Sa lawasnong bahin, nagtumong kini sa pisikal nga lawas sa tawo nga patay na. Sa espirituhanong bahin, nagtumong kini sa mga makasasala nga nabulag gikan sa balaan nga Dios tungod sa ilang sala.

Mga Sugyot sa Paghubad

- Inig hubad niini nga pulong, labing maayo kung gamiton ang pangadlaw-adlaw ug natural nga pulong sa pinulungan nga hubaron nga nagtumong sa pagkamatay.
- Sa ubang mga pinulungan, ang "mamatay" mahimong isulti nga "dili mabuhi." Ang pulong nga "patay" mahimong hubaron nga "dili buhi" o "walay kinabuhi."
- Daghang mga pinulungan ang nigamit sa sumbingay aron ihulagway ang kamatayon, sama sa "nipanaw na". Apan sa Biblia, labing maayo kung gamiton ang pinaka-direkto nga pulong sa kamatayon nga gigamit sa pangadlaw-adlaw nga pinulungan.
- Sa Biblia, kasagaran gitandi ang lawasnong kinabuhi ug kamatayon ngadto sa espirituhanong kinabuhi ug kamatayon. Importante sa paghubad nga gamiton ang usa lang ka pulong alang sa lawasnon ug espirituhanong kamatayon.
- Sa ubang mga pinulungan, basin mas klaro kung moingon nga "espirituhanong kamatayon" kung mao kini ang pasabot sumala sa konteksto.
- Ang mga pulong nga "ang mga patay" nagtumong sa mga tawo nga nangamatay na. Ang ubang mga pinulungan hubaron kini nga "patay nga mga tawo" o "mga tawo nga namatay na."

kamot, tuong kamot, ihatag

Adunay pipila ka sumbingay nga paggamit sa "kamot" sa Biblia:

- Ang pulong nga "kamot" kasagaran gigamit sa pagtumong sa gahum ug paglihok sa Dios, sama sa kung mosulti ang Dios nga, "Dili ba ang akong mga kamot ang naghimo niining tanan?"
- Ang mga pulong nga sa Ingles sama sa "hand over to" ("itugyan kang") o "deliver into the hands of" ("itugyan sa mga kamot ni") nagtumong sa pagpailawom sa usa ka tawo sa pagmando o gahum sa laing tawo.
- Ang tumong sa Ingles nga "to hand" sa usa ka butang ngadto sa usa ka tawo nagpasabot sa "paghatag" niini kanila.
- Ang mga pulong nga "pagpatong sa mga kamot" nagpasabot sa pagbutang sa kamot sa usa ka tawo aron igahin kini nga tawo sa pag-alagad sa Dios o ampoan aron maayo.
- Ang ubang mga sumbingay nga paggamit sa "kamot" mao ang:
- Ang sa Ingles nga "Do not lay a hand on" ("Ayaw dapati sa imong kamot") nagpasabot nga "Ayaw pasakiti."
- Ang "save from the hand of" ("luwason gikan sa kamot ni") nagpasabot sa pagpugong sa usa ka tawo sa pagdaut sa lain.
- Sa Ingles, adunay giingon "close at hand" ("duol sa kamot") nagpasabot nga "duol kaayo."
- Ang posisyon nga anaa sa "tuong kamot" nagpasabot nga "anaa sa tuong dapit" o "padulong sa tuo."
- Ang mga pulong nga "by the hand of" ("pinaagi sa kamot ni") sa usa ka tawo nagpasabot nga "pinaagi" sa binuhatan niadto nga tawo. Pananglitan, ang "by the hand of the Lord" ("pinaagi sa kamot sa Ginoo") nagpasabot nga ang Ginoo ang hinungdan mao nga nahitabo ang usa ka butang.
- Niadtong miingon si Pablo nga ("written by my hand") "gisulat sa akong kamot," nagpasabot kini nga adunay bahin sa sulat nga si Pablo mismo ang nagsulat, imbes nga gisulti lang kini sa laing tawo aron isulat.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Kini nga mga sumbingay pwede hubaron gamit ang ubang mga sumbingay nga adunay parehas nga pasabot. O mahimo nga hubaron ang pasabot pinaagi sa direktso ug literal nga pinulongan.

kasabotan

Ang kasabotan usa ka pormal ug walay kausaban nga sabot taliwala sa duha ka partidos nga kinahanglan tumanon sa usa o duha nga partidos.

- Kini nga kasabotan mahimong taliwala sa mga tawo, taliwala sa grupo sa mga tawo, o taliwala sa Dios ug mga tawo.
- Kung maghimo ug kasabotan ang mga tawo sa usa'g usa, mosaad sila nga buhaton nila ang usa ka butang ug kinahanglan gyud kini nila buhaton.
- Ang mga ehemplo sa mga kasabotan sa mga tawo apil ang kasabotan sa pagminyos, mga kasabotan sa negosyo, ug mga kasabotan taliwala sa mga nasod.
- Sa Biblia, naghimo ang Dios ug pipila ka mga kasabotan uban sa iyang katawhan.
- Sa ubang mga kasabotan, nisaad ang Dios nga tumanon ang iyang bahin nga walay kinahanglan buhaton ang mga tawo. Pananglitan, niadtong gihimo sa Dios ang iyang kasabotan sa katawhan, nisaad siya nga dili na gyud niya gub-on ang kalibutan pinaagi sa paglunop sa tibuok kalibutan. Kini nga saad walay kinahanglang buhaton ang mga tawo.
- Sa ubang mga kasabotan, gisaad sa Dios nga tumanon lang niya ang iyang bahin kung tumanon siya sa mga tawo ug buhaton ang ilang bahin sa kasabotan.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Depende sa konteksto, ang mga pamaagi sa paghubad niini nga pulong pwede nga "walay kausaban nga sabot" o "pormal nga pasalig" o "panumpa" o "kontrata."
- Basin ang ubang mga pinulongan adunay lain nga pulong alang sa kasabotan depende kung ang usa o parehas nga partidos naghimo ug saad nga kinahanglan gyud nila buhaton. Kung usa lang nga partido ang kinahanglan motuman sa kasabotan, mahimo kining hubaron nga "saad" o "panumpa."
- Siguradoha nga ang paghubad niini nga pulong dili mogawas nga murag ang tawo ang nanguna sa kasabotan. Sa tanang mga kasabotan taliwala sa Dios ug katawhan, ang Dios ang una nga naghimo sa kasabotan.

kasakit

Ang pulong nga kasakit nagtumong sa grabeng sakit o kasubo.

- Ang kasakit mahimong lawasnon o emosyonal nga kasakit o kasubo.
- Kasagaran ang mga tawo nga grabe ang kasakit makit-an kini sa ilang hitsura ug nilihokan.
- Pananglitan, ang tawo nga adunay labihang kasakit magkagot ang ilang ngipon o mohilak.

kasakit

Ang pulong nga "kasakit" nagtumong sa makalilisang nga pag-antos. Ang paghatag ug kasakit sa usa ka tawo nagpasabot sa pag-antos sa lisod kaayo nga kahimtang.

- Usahay ang pulong nga "kasakit" nagtumong sa pisikal nga kasakitan ug pag-antos. Pananglitan, sa libro sa Pinadayag gihulagway ang pisikal nga pagpaantos sa mosimba sa "mananap" diin mag-antos sila sa katapusang mga panahon.
- Mahitabo sad ang pag-antos pinaagi sa espiritwal ug emosyonal nga kasakit sama sa nahiaguman in Job.
- Sumala sa libro sa Pinadayag, ang mga tawo nga dili motuo kang Jesus nga ilang manluluwas makatagamtam ug walay katapusang kasakit sa kalayo sa impierno.
- Kini nga pulong pwede hubaron nga, "makalilisang nga pag-antos" o "hinungdan sa dakong pag-antos" o "pag-agwanta". Ang ubang mga maghuhubad pwede magdugang ug "pisikal" o "espirituhaon" o aron klaro ang ipasabot.

kasingkasing

Sa Biblia, ang pulong nga "kasingkasing" kasagaran gigamit nga sumbingay aron magtumong sa hunahuna, pagbati, tumong, o kabubut-on sa usa ka tawo.

- Ang adunay "gahi ug kasingkasing" kasagaran nagpasabot nga ang usa ka tawo gahig ulo nga dili motuman sa Dios.
- Ang mga pulong nga "sa tibuok nako nga kasingkasing" nagpasabot sa pagbuhat sa usa ka butang nga walay pagpugong nga gusto gyud niya tumanon ang iyang buhaton.
- Ang sumbingay nga "kinasingkasing" nagpasabot nga seryoso ang usa ka tawo sa pagbuhat niini sa iyang kinabuhi.
- Ang mga pulong nga "nagsubo ang kasingkasing" naghulagway sa tawo nga nasubo kaayo. Nasakitan kaayo ang ilang pagbati.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang ubang mga pinulungan migamit ug laing-laing parte sa lawas aron magpasabot niini nga mga ideya, sama sa "tiyan" o "atay" imbes nga kasingkasing.
- Ang ubang mga pinulungan mogamit ug usa ka pulong aron ipahayag ang maong mga ideya ug lain sad nga pulong alang sa uban nga ideya.
- Kung walay ingon niini nga pasabot ang "kasingkasing" o lain pa nga bahin sa lawas ang ubang mga pinulungan, mahimong mogamit ug direktso ug dili sumbingay nga pamaagi. Isulti na lang nga "hunahuna" o "gibati" o "tumong" imbes nga mogamit ug sumbingay.
- Depende sa konteksto, ang mga pulong nga "sa akong tibuok nga kasingkasing" mahimong hubaron nga "sa akong tanang kusog" o "buhaton gyud ang tanan aron" o "tanang paagi aron."
- Ang mga pulong nga "kinasingkasing" mahimong hubaron nga "seryosohon" o "hunahunaon ug maayo."
- Ang sumbingay nga "gahi ug kasingkasing" pwede hubaron nga "gahig ulo o pagkamasinupakon" o "dili gyud motuman" o "padayon nga misupak sa Dios."
- Ang mga pulong nga "nagsubo ang kasingkasing" pwede sad hubaron nga "nasubo kaayo" o "nakabati ug sobra nga kasakit."

kauban

Ang pulong nga "kauban" nagtumong sa tawo nga miuban sa usa ka tawo o nakig-uban sa usa ka tawo, sama sa pakighigalaay o kaminyoon.

- Ang mga magkauban dungan nga makasinati, mag-ambitanay sa pagkaon, magtinabangay ug magdinasigay.
- Depende sa konteksto, kini nga pulong pwede sad nga hubaron kauban sa pulong o mga pulong nga ang buot ipasabot, "higala" o "kauban sa pagbiyahe" o "matinabangon nga tawo nga makigkuyog.)"

kinabuhi, mabuhi, buhi,

Kini nga mga pulong nagtumong sa pisikal nga buhi, dili patay. Gigamit sad sila nga sumbingay nga nagtumong sa tawo nga buhi sa espirituhanong bahin. Ang mga naghigot sa ubos magpatin-aw kung unsa ang buot ipasabot sa "lawasnon nga kinabuhi" ug "espirituhanon nga kinabuhi."

Mga Sugyot sa Paghubad

- Depende sa konteksto, ang "kinabuhi" pwede hubaron nga "pagkabuhi" o "tawo" o "kalag" o "nilalang" o "kasinatian."
- Ang pulong nga "mabuhi" pwede hubaron sa "magpuyo" (o "nagpuyo") o "anaa."
- Ang mga pulong nga "katapusan sa iyang kinabuhi" pwede sad hubaron nga "sa dihang miundang siya nga "mabuhi."
- Ang sumbingay nga "giluwas ang ilang kinabuhi" pwede hubaron nga "gitugutan sila nga mabuhi" o "wala sila patya."
- Ang sumbingay nga "gitahan nila ang ilang kinabuhi" pwede hubaron nga "gibutang nila ang ilang kaugalingon sa peligro" o "nagbuhat sila ug butang nga pwede nilang ikamatay."

kupo

Ang kupo panggawas nga bisti nga adunay taas nga bukton nga pwede sul-obon sa mga lalaki ug mga babaye. Susama kini sa usa ka sapaw.

- Abli sa atubanagan ang kupo ug pwede isira sa bugkos o bakos.
- Pwede sila taas o mubo ang gitag-on.
- Ang tapol nga kupo gisul-ob sa hari nga sinyales sa pagkahari, bahandi ug pagka-inila.

langyaw

Ang pulong nga "langyaw" nagtumong sa tawo nga nagpuyo sa dili niya kaugalingon nga nasod. Sa Daang Kasabotan nagtumong kini sa usa ka tawo nga gikan sa lain nga grupo sa mga katawhan nga mipuyo kauban sa laing grupo nga mga tawo.

- Ang langyaw usa ka tawo nga ang iyang pinulongan ug kultura lahi sa imoha
- Si apostol Pablo nagsulat sa taga Efeso nga usa pa sila nakaila kang Cristo, mga langyaw sila sa kasabotan sa Dios.
- Ang lain nga pulong sa "langyaw" kay "taga lain nga lugar."
- Usahay ang "langyaw" gihubad nga "estranghero."

lubong, gilubong

Ang paglubong mao ang pagbutang sa usa ka butang sa gikalutan nga yuta ug tabunan kini.

- Kasagaran ang pulong nga "lubong" nagtumong sa pagbutang sa patay sa gikalutan nga yuta o lawak ug tabunan kini.
- Sa daghang dapit sa kalibutan, ang paglubong nila sa patay ibutang nila sa gikalutan nga yuta ug tabunan usab kini ug yuta. Usa ilubong ang patay kasagaran ibutang nila sa murag kahon sama sa lungon.
- Sa panahon sa Biblia, ang patay ilubong nila sa langob o kaparehas nga lugar. Pagkamatay ni Jesus, ang iyang lawas giputos nila sa panapton ug gibutang sa lubungan nga bato ug gisirad-an ug lapad nga dakong bato.
- Si apostol Pablo nagsulat nga sa dihang ang mga tumutuo kang Jesus mabawtismuhan, gipakita nila nga sila nalubong na kauban ni Cristo ug nabanhaw gikan sa kamatayon kauban niya,

lugas

Ang lugas kasagaran nagtumong sa binhi sa pagkaon nga tanum sama sa trigo, sebada, mais, dawa ug humay. Pwede sad nga nagtumong lang kini sa binhi.

- Sa Biblia, ang mga lugas nga gitumong mao ang trigo ug sabada.
- Ang uhay parte sa tanum nga diin naa ang mga lugas.
- Timan-i nga sa ubang mga daan nga mga bersyon sa Biblia migamit sila sa pulong nga "mais" nagtumong sa lugas. Sa moderno nga Englis ang "mais" nagtumong sa usa ka klase sa lugas.

maayo, pagkamaayo

Ang pulong nga "maayo" adunay lainlain nga mga buot ipasabot depende sa konteksto. Daghang pinulungan mogamit ug lainlain nga mga pulong sa paghubad niini nga lainlain nga mga buot ipasabot.

- Kasagaran, ang mga butang giingon nga maayo kung motugma kini sa kinaiya, katuyoan, ug kabubut-on sa Dios.
- Ang usa ka butang "maayo" kung kini makapahimuot, maayo kaayo, makatabang, angayan sa usa ka butang, mapuslanon, o "moral nga matarong.
- Ang yuta nga "maayo" pwede tawagon nga "tabunok" o "mabungahon."
- Ang "maayo" nga abot pwede nga "dagaya" nga abot.
- Ang tawo pwede mahimong "maayo" sa iyang gihimo kung hanas sa iyang tahas o trabaho, sama sa "maayo nga mag-uuma."
- Sa Biblia, kasagaran nga buot ipasabot sa "maayo" kasagaran suwahi sa "daotan." Ang pulong nga "pagkamaayo" kasagaran nagtumong sa moral nga pagkamaayo o matarung sa hunahuna ug sa mga buhat.

- Ang pagkamaayo sa Dios nagtumong kung giunsa niya sa pagpanalangin sa iyang katawhan pinaagi sa paghatag kanila ug maayo ug mapuslanon nga mga butang. Pwede sad nga nagtumong kini sa moral nga kahingpitan.

Mga Sugyot sa Paghubad

- Kung unsa ang kasagaran nga pulong sa "maayo" sa pinulungan nga hubaron kinahanglan gamiton gyud kini kung tugma ug natural, labi na sa konteksto nga diin suwahi kini sa daotan.
- Depende sa konteksto, uban nga paagi sa paghubad niini nga pulong pwede sad ang "kaayo" o "maayo kaayo" o "makapahimuot sa Dios" o "matarung" o "mapuslanon."
- Ang "Maayo nga yuta" pwede hubaron nga, "tabunok nga yuta" o "mabungahon nga yuta"; ang "maayo ang abot" pwede hubaron nga "dagaya nga ani" o "dako ang abot."
- Ang mga pulong nga "magbuhat ug maayo sa" buot ipasabot maghimo ug usa ka butang nga kaayohan sa uban ug pwede sad hubaron nga "magmaayo sa" o "tabang" o "kaayohan" sa usa ka tawo.

.* Depende sa konteksto, mga paagi sa paghubad sa pulong nga "pagkamaayo" pwede sad ang "panalangin" o "kaayohan" o "moral nga kahingpitan" o "pagkamatarong" o "kaputlian."

magbubuhat

Kasagaran ang "magbubuhat" usa ka tawo nga naghimo o nagbuhat ug mga butang.

- Sa Biblia, ang pulong nga "Magbubuhat" usahay gigamit nga ngalan o titulo sa Yahweh, tungod kay gilalang niya ang tanan nga butang.
- Kasagaran kini nga pulong gihiusa sa "sa iyang" o "akong" o "sa imong."

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang pulong nga "magbubuhat" pwede hubaron nga "Manlalalang" o "Dios nga manlalang" o "ang nagbuhat sa tanang butang."
- Ang mga pulong nga "ang iyang Magbubuhat" pwede sad hubaron nga "ang nagbuhat kaniya" o "Dios nga nagbuhat kaniya."
- Ang mga pulong nga "ang imong magbubuhat" ug "ang akong magbubuhat" pwede sad hubaron sa sama nga paagi sa "ang iyang magbubuhat" ilisan lang ang pronombre.

mga anak, anak

Sa Biblia, ang pulong nga "anak" kasagaran gigamit kini nga nagtumong sa bata pa ang edad, apil na ang mga bag-ong gipanganak. Ang pulong nga "mga anak" gigamit sad sa pipila ka sumbingay.

- Sa Biblia, ang mga disipulo ug mga tagasunod ni Jesus gitawag usahay nga "mga anak"
- Kasagaran ang pulong nga "mga anak" gigamit nga nagtumong sa mga kaliwat sa tawo.
- Ang pulong nga "mga anak sa" pwede gamiton sa pag-atiman o paghulagway sa usa ka butang. Ang mga ehemplo niini mao ang:
 - mga anak sa kahayag
 - mga anak sa pagtuman
 - mga anak sa yawa
- Kini nga pulong pwede sad nga nagtumong sa mga tawo sama sa espirituhanon nga mga anak. Pananglitan, "ang anak sa Dios" nagtumong sa mga tawo nga iya sa Dios pinaagi sa pagtuo kang Jesus.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang pulong nga "mga anak" pwede hubaron nga "mga kaliwat" kung kini nagtumong sa mga apo sa usa ka tawo o kaapu-apohan niya, ug uban pa.
- Depende sa konteksto, "mga anak ni" pwede hubaron nga, "mga tawo nga adunay kinaiya ni " o "mga tawo nga sama ug pamatasan ni."
- Kung pwedee, ang mga pulong nga, "mga anak sa Dios" kinahanglan hubaron nga literal tungod kay ang Dios nga atong langitnong Amahan usa ka importante nga tema sa Biblia. Ang pwede sad nga hubad mao, "ang mga tawo nga iya sa Dios" o "mga espirituhanong mga anak sa Dios."
- Sa dihang gitawag ni Jesus ang iyang mga disipulo nga "mga anak" pwede sad kini nga hubaron nga "hinigugma nga mga higala" o "hinigugma ko nga mga disipulo."
- Sa dihang si Pablo ug si Juan nagtumong sa mga tumutuo kang Jesus nga "mga anak," pwede sad kini nga hubaron nga "hinigugma nga mga kauban nga tumutuo."

- Ang pulong nga, "mga anak sa saad" pwede hubaron nga, "mga tawo nga nakadawat sa mga gisaad sa Dios kanila."

mga anak

Ang pulong nga mga anak kasagaran nagtumong sa kaliwat sa mga tawo o mga mananap.

- Kasagaran sa Biblia, ang pulong sa Ingles nga "offspring" adunay parehas nga pasabot nga "mga anak" o "mga kaliwat."
- Ang pulong nga "binhi" usahay gigamit nga sumbingay nga nagtumong sa mga anak.

nahabilin

Ang pulong nga "nahabilin" literal nga nagtumong sa mga tawo o mga butang nga "nabilin" o "salin" gikan sa dako nga kantidad o grupo.

- Kasagaran ang "nahabilin" nagtumong sa mga tawo nga nakalingkawas sa mahulgaong kahimtang sa kinabuhi o nga nagpabilin nga matinud-anon sa Dios samtang nagtagamtam ug paglutos.
- Si Isaias nagtumong sa usa ka grupo sa mga Judio isip nahabilin nga nakalingkawas sa mga atake gikan sa mga dili Judio ug buhi nga mibalik sa Gisaad nga Yuta sa Canaan.
- Si Pablo naghisgot mahitungod sa mga "nahabilin" nga mga tawo nga gipili sa Dios aron makadawat sa iyang grasya.
- Ang pulong nga "nahabilin" nagpasabot nga adunay uban nga mga tawo nga wala mopabilin nga matinud-anon o nga wala makalingkawas o nga wala pili-a.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang mga pulong sama sa, "ang mga nahabilin niini nga mga tawo" pwede hubaron nga "uban niini nga mga tawo" o "mga tawo nga nagpablin nga matinud-anon" o mga tawo nga nabiyaan."
- Ang "kinatibuk-an sa mga nahabilin nga mga tawo" pwede hubaron pinaagi sa "tanang nga ubang mga tawo" o "salin nga mga tawo."

nasod

Ang nasod usa ka grupo sa katawhan nga gimandoan sa usa ka panggobyerno. Kasagaran usa ka grupo kini sa mga katawhan nga adunay sama nga lahi ug uban pang parehas nga kinaiya.

- Ang pulong nga "nasod" kasagaran adunay klaro nga kultura ug mga utlanan sa teritoryo.
- Sa Biblia, adunay daghang mga nasod, apil ang mga Israelita, mga Filistihanon, mga taga-Asiria, mga taga-Babilonia, mga Romano, ug mga Griego.
- Ang nasod pwede magtumong sa usa ka politikal nga nasod, apan dili kanunay. Usahay mas nagtumong kini sa grupo sa mga tawo labi na kung kini naagingon "mga nasod". Importante nga tan-awon ang konteksto.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Depende sa konteksto, ang pulong nga "nasod" pwede sad hubaron nga "grupo sa tawo" o "katawhan."
- Kung ang pinulongan adunay pulong alang sa "nasod" nga lahi pa niini nga mga pulong, pwede gamiton kini nga pulong bisan asa kini mahisgotan sa Biblia, basta natural ug sakto kini.
- Kung daghan ang gitumong sama sa "mga nasod," kasagaran pwede hubaron kini nga pulong nga "mga grupo sa katawhan."

ngalan

Sa Biblia, ang pulong nga "ngalan" gigamit sa pipila ka mga sumbingay:

- Sa ubang mga konteksto, ang "ngalan" pwede magtumong sa dungog sa usa ka tawo, sama sa "maghimo kita ug ngalan alang sa atong kaugalingon."
- Ang pulong nga "ngalan" pwede sad magtumong sa paghinumdom sa usa ka butang. Pananglitan, ang "putlon ang mga ngalan sa mga diosdiosan" nagpasabot sa pagguba niadtong mga diosdiosan aron dili na sila mahinumdoman o simbahan.
- Ang pagsulti "sa ngalan sa Dios" nagpasabot sa pagsulti nga adunay gahum ug awtoridad sa Dios o ingon nga iyang representante.

- Ang "ngalan" sa usa ka tawo pwede magtumong sa tibuok nga pagkatawo, sama sa "walay laing ngalan ubos sa langit nga pinaagi niini maluwas kita."

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang mga pulong sama sa "ang iyang maayong ngalan" pwede hubaron nga "ang iyang maayong dungog."
- Ang pagbuhat sa usa ka butang "sa ngalan ni" pwede hubaron nga "adunay awtoridad ni" o "adunay pagtugot ni" o "ingon nga representante " niadto nga tawo.
- Ang mga pulong nga "maghimo ug ngalan alang sa atong kaugalingon" pwede hubaron nga "magpahibalo sa daghang tawo mahitungod kanato" o "magpahunahuna sa mga tawo nga kita importante kaayo."
- Ang sumbingay nga "tawgon ang iyang ngalan" pwede hubaron nga "hinganlan siya" o "hatagan siya sa ngalan."

pag-ayo, naayo

Ang pag-ayo mao ang pagbuhat aron mawala ang mga samad, sakit, o kakulangan (sama sa pagkabuta). Nagpasabot sad kini sa pagbuhat aron ang tawo nga adunay sakit o kakulangan mahimong himsog pag-usab.

- Ang tawo nga naayo nawala na ang iyang sakit.
- Ang natural nga pagkaayo hinayhinay nga mahitabo.
- Ang milagroso nga pagkaayo kalit lang mahitabo, sama niadtong si Pedro gipalakaw dayon ang lalaking bakol.

paglakaw

Ang pulong nga "paglakaw" kasagaran gigamit nga sumbingay nga nagpasabot sa "pagkinabuhi."

- "Si Enoc milakaw kauban ang Dios" nagpasabot nga si Enoc nagkinabuhi nga duol ang relasyon niya sa Dios.
- "Ang paglakaw pinaagi sa Espiritu" nagpasabot nga gigiyahan sa balaan nga Espiritu aron mahimo ang mga butang nga nagpahimaya ug nagpasidungog sa Dios.
- Ang "paglakaw sa" mga kamanduan sa Dios o pamaagi sa Dios sa nagpasabot nga "pagkinabuhi nga masinundanon" sa iyang mga mando, buot ipasabot "pagtuman sa iyang mga mando" o "pagbuhat sa iyang kabubut-on."
- Sa dihang ang Dios moingon nga siya "molakaw uban" sa iyang mga tawo nagpasabot kini nga siya anaa kanila.
- Ang "paglakaw kontra sa" nagpasabot sa pagpangita o paggukod sa usa ka tawo o butang. Nagpasabot sad kini sa pagbuhat sa pamaagi sama sa uban.
- Ang "paglakaw nga mosunod sa" buot ipasabot niini pangitaon or pagpadayun ug apas sa usa ka tawo or butang. Pwede sad ipasabot niini ang paglihok sama sa linihukan sa usa ka tawo.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Maayo gyud nga hubaron nga literal ang "paglakaw" basta masabtan ang buot ipasabot.
- Kung ang "paglakaw" gigamit sa sumbingay nga pamaagi, unya dili kini mahubad nga literal, pwede kini hubaron pinaagi sa "pagkinabuhi" o "pagbuhat" o "paggawi."
- Ang mga pulong nga "paglakaw sa pamaagi sa Espiritu" pwede hubaron nga "paggawi sa pamaagi nga naghimaya sa Dios nga diin ang Balaang Espiritu naggiya kanato sa pagbuhat."
- Sa "paglakaw sa mga kamanduan sa Dios" pwede hubaron nga "pagtuman sa mga kamanduan" o "pagkinabuhi pinaagi sa kamanduan sa Dios."
- Ang pulong nga "paglakaw kauban ang Dios" pwede hubaron nga "magkinabuhi nga suod ang relasyon sa Dios pinaagi sa pagtuman ug pagpasidungog kaniya."

pagpahibalo

Ang pagpahibalo sinulat kini o gisulti nga asoy nga gidala sa usa ka tawo ngadto sa usa ka tawo o grupo mahitungod sa piho nga panghitabo.

panahon

Sa Biblia ang pulong nga "panahon" kasagarang gigamit nga sumbingay nga nagtumong sa tugma nga panahon o sa panahon diin ang panghitabo nahitabo. Parehas lang ang ipasabot sa mga pulong nga "edad" o "yugto" o "kapanahon."

- Lahi kini sa ipasabot sa pagsukod sama sa minutos, oras, mga adlaw o mga bulan.
- Sa libro nga Daniel ug sa Pinadayag naghigot ang panahon sa dakong kasamok o kagul-anan nga moabot sa kalibutan.
- Ang mga pulong nga "panahon, panahon ug katunga sa panahon" ang pulong nga "panahon" nagpasabot nga "tuig." Nagtumong kini nga mga pulong sa tulo ug tunga ka tuig sa dakong kalisdanan sa pagkahuman niini nga kapanahon.
- Ang mga pulong sama sa "ikaduhang panahon" o "daghang mga panahon" nagtumong kung kapila nahitabo ang usa ka panghitabo.
- Ang giingon nga " igsakto nga panahon " nagpasabot sa pag-abot sa gitakda nga oras ug dili maulahi.

paryente

Ang Iningles nga "kin" nagtumong sa "paryente " mao ang usa ka tawo nga kadugo. Ang Iningles nga "kinsman" nagtumong lang sa lalaki nga paryente, wala binisaya niini nga pulong.

- Ang paryente pwede nagtumong sa suod nga paryente sama sa ginikanan, apohan, igsoon, o mga layo nga paryente sama sa iyaan, uyoan o ig-agaw.
- Sa karaan nga Israel, kung ang usa ka lalaki mamatay, ang iyang duol nga lalaking paryente gilauman nga minyoan ang byuda, magdumala sa iyang mga kabtangan ug motabang sa pagdala sa iyang apilyedo. Kini nga paryente gitawag nga "kaubanang-manluluwas."

patay, gipatay

Ang pulong nga "pagpatay" nagpasabot sa pagpatay sa tawo o mananap. Kasagaran nagpasabot kini sa pagpatay sa mapugsanon o bangis nga pamaagi.

- Ang mga pulong nga "mga gipatay" nagtumong sa mga "tawo nga gipatay."
- Kung nagtumong sa mananap, pwede gamiton ang laing pulong nga "giihaw." Apan kung daghang mga tawo ang gipatay, pwede gamiton ang "pagpamatay."

sama, dagway

Ang mga tawo o mga butang nga "sama" sa usa'g usa adunay pagkaparehas.

- Ang mahimong "sama" sa usa ka butang buot ipasabot susama niini, pareho sila ug kinaiya.
- Ang mga tawo nabuhat sumala sa "dagway" sa Dios, buot ipasabot sa iyang "imahe" ug may mga kinaiya nga "sama," o "susama sa," Dios.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang mga pulong nga "sa dagway sa iyang kamatayon" pwede hubaron nga "pakig-ambit sa iyang nasinatian sa kamatayon" o " nga murag nasinati nato ang iyang kamatayon kauban niya."
- Ang mga pulong nga "dagway sa makasal-anong lawas" pwede hubaron nga "sama sa makasal-anong tawo" o "tawo." Siguraduhon gyud nga ang paghubad niini nga mga pulong dili magpasabot nga si Jesus makasasala sama kanato.
- Ang pulong nga "ang dagway sa larawan sa madunutong tawo, sa mga langgam, mga mananap, ug mga mananap nga mokamang" pwede sad hubaron nga "diyos-diyosan nga sama sa hulagway sa madunutong mga tawo, o mananap, sama sa langgam, mapintas nga mga mananap, ug mokamang nga mga mananap."

silingan

Ang silingan kasagaran nagtumong sa tawo nga duol lang gipuy-an sa laing tawo. Pwede sad kini nagtumong sa usa ka tawo nga nagpuyo sa parehas nga komyunidad o grupo sa katawhan.

- Ang usa ka pasabot sa pulong nga "silingan" mao nga kini nga tawo panalipdan ug trataron ug maayo tungod kay parehas sila ug komyunidad.

- Sa sambingay sa Bag-ong Kasabotan mahitungod sa Maayong Samaritano, gigamit ni Jesus ang pulong nga "silingan" ingon nga sumbingay. Gipalapad niya ang pasabot niini aron apilon ang tanang katawhan bisan pa ang giisip nga kaaway.
- Ang kataposang mga unom ka sugo sa Napulo ka Sugong nagtumong sa paghigugma sa ubang tawo nga mao ang paghigugma sa ilang mga silingan.
- Kung mahimo, labing maayo nga hubaron kini nga pulong nga literal, gamit ang pulong nga nagpasabot nga "ang tawo nga duol lang nagpuyo."

silot

Ang pulong nga "silot" nagpasabot sa paghukom sa usa ka tawo tungod sa pagbuhat niya ug sayop.

- Kasagaran, ang pulong nga "silot" nagtumong sa grabe nga paghukom sa usa ka tawo.
- Usahay, ang "silot" nagpasabot sa bakak nga pag-akusar sa usa ka tawo.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Depende sa konteksto, kini nga pulong mahimong hubaron nga "mapintas nga pagkahukom" o "pagsaway nga dili tinuod."
- Ang mga pulong nga "silotan siya" mahimong hubaron nga "pamatud-an nga sad-an siya" o "ipahayag nga kinahanglan silotan siya sa iyang sala."

sugo, magsugo, kasuguan

Ang pulong nga "sugo" ug "magsugo" nagtumong sa pagmando sa usa ka tawo nga buhaton ang usa ka butang.

- Bisin kini nga mga pulong parehas lang ang buot ipasabot, ang "mga sugo" kasagaran nagtumong sa pipila ka mga sugo sa Dios nga diin mas pormal kini ug permanente, sama sa napulo ka mga sugo.
- Ang sugo pwede nga positibo ("Pasidunggi ang imong mga ginikanan" o negatibo ("Ayaw ug pangawat").
- Ang Iningles nga "take command" buot ipasabot nga ang usa ka tawo angkonon niya ang responsibilidad nga pakapangulo..

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Mas maayo nga hubaron kini nga pulong lahi sa pulong nga "balaod." Ikumpara sad sa "kamandoan" o "balaod."
- Ang uban nga mga tagahubad mas gusto nila nga hubaron ang "sugo" ug "kasugu-an" nga pareho lang ang pulong sa ilang pinulongan.
- Ang uban gusto nilang gamiton ang pinasahi nga pulong sa mga sugo nga nagtumong sa walay katapusan, ug pormal nga mga sugo nga gihimo sa Dios.

tawag, pagtawag, gitawag, tinawag

Ang pulong nga "tawag" ug "gitawag" literal nga nagpasabot sa kusog nga pagsulti sa tawo nga tua sa layo. Aduna kini daghan nga buot ipasabot nga sumbingay.

- Ang "pagtawag" sa usa ka tawo buot ingnon nga nagsinggit o kusog nga nagsulti sa tawo nga tua sa layo. Pwede sad ipasabot niini nga nangayo ug tabang sa uban labi na sa Dios.
- Kadaghanan sa Biblia ang "tawag" adunay buot ipasabot nga "gipatawag" o "gimanduan nga moduol" o "gihangyo nga moduol"
- Gitawag sa Dios ang mga tawo nga moduol kaniya ug mahimong iyang katawhan. Mao kini ang ilang "pagkatawag."
- Ang pulong nga "gitawag" gigamit kini sa Biblia nga buot ipasabot nagpili ug katawhan ang Dios nga mahimong mga anak niya, mahimong mga alagad niya ug magsangyaw sa iyang mensahe sa kaluwasan pinaagi kang Jesus.
- Kini nga pulong gigamit usab sa konteksto sa pagtawag sa usa ka tawo sa iyang ngalan. Pananglitan, "Gitawag siya nga Juan," buot ipasabot "Ginganlan siya ug Juan" o "Ang iyang ngalan Juan."
- Ang "tawagon sa ngalan ni" buot ipasabot nga ginganlan ang usa sa ngalan sa uban. Ang Dios nagsulti nga ang Iyang katawhan gitawag sa Iyang ngalan.
- Ang lain nga mga pulong nga "gitawag ka nako sa imong ngalan" buot pasabot, nakahibalo ang Dios sa ngalan sa usa ka tawo ug gipili gyud siya niya.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang pulong nga "tawag" pwede nga hubaron sa pulong nga "gipatawag," nga nagpasbot sa gituyo nga pagtawag o adunay katuyuan sa pagtawag.
- Ang sumbingay nga "nagtawag kanimo" pwede hubaron nga "naghangyo ug tabang kanimo" o "nag-ampo pag-ayo kanimo."
- Kung ang Biblia magsulti nga ang Dios "nagtawag" kanato nga mahimong alagad niya, pwede kini hubaron nga, "gipili kita mismo" o "gipili kita" nga mahimo niyang mga alagad.
- "Kinahanglan nga imong tawagon ang iyang ngalan" pwede sad nga hubaron nga "kinahanglan nganlan nimo siya."
- "Ang Iyang ngalan gitawag" pwede sad hubaron nga, "ang ngalan niya" o "gipangalanan siya"
- Ang "pagtawag" pwede sad hubaron nga "pagsulti ug kusog" o "singgit" o "pagsulti nga kusog ang tingog." Seguraduha nga ang paghubad niini dili murag nasuko ang tawo.
- Ang mga pulong nga "ang pagtawag kanimo" pwede hubaron nga "ang imong katuyuan" o "Katuyuan sa Dios alang kanimo" o "pinasahi nga buluhaton sa Dios alang kanimo."
- Ang "pagtawag sa ngalan sa Ginoo" pwede hubaron nga "pangitaa ang Dios ug magsalig kaniya" o "salig sa Ginoo ug magtuman kaniya."
- Ang "pagtawag sa" usa ka butang pwede hubaron nga "panginahanglan" o "pangayo sa" o "nagsugo."
- Ang pulong nga "gitawag ka sa akong ngalan" pwede hubaron nga, "gihatag ko kanimo ang akong ngalan nga gapakita nga ikaw panag-iya nako"
- Kung ang Dios moingon nga, "gitawag ko ikaw sa akong ngalan," pwede kini hubaron nga, "kahibalo ko sa imong ngalan ug gipili ko ikaw."

tingog

Ang tawo mogamit sa iyang tingog aron mosulti, mao nga ang pulong nga "tingog" kasagaran gigamit nga sumbingay sa pagtumong sa pagsulti o pagpahibalo sa usa ka butang.

- Ang Dios giingon nga gamiton niya ang iyang tingog, bisan pa ug wala siya'y tingog nga sama sa tingog sa tawo.
- Ang tingog pwede gamiton sa pagtumong sa kinatibuk-an sa tawo, sama sa "Nabatian ang usa ka tingog sa kamingawan nga nag-ingon, 'I-amdam ang dalan sa Ginoo.'" Pwede kini hubaron nga "may tawo nga nabatian nga nagtawag gikan sa kamingawan...."
- Usahay ang pulong nga "tingog" pwede gamiton sa mga butang nga dili makasulti, sama niadtong nagsulat si David nga ang katingalahang mga butang nga gihimo sa Dios nagpahayag sa iyang mga buhat, nga ang ilang mga "tingog" nagpahayag kung unsa siya ka gamhanan. Pwede kini hubaron nga "ang ilang katahum klaro nga nagpakita kung unsa ka gamhanan ang Dios."

trigo

Ang trigo usa ka klase sa lugas nga gipatubo sa mga tawo aron kan-on.

- Motubo ang mga lugas sa tumoy nga bahin sa tanom nga trigo.
- Paghuman maani ang trigo, ilain ang lugas gikan sa tugkay sa tanom nga trigo. Gitawag kini ug "paggiok."
- Ang tugkay sa tanom nga trigo o uhot kasagarang ibutang sa yuta aron tulganang sa mga mananap.
- Ang kaha sa lugas gitawag ug "tahop." Wala silay bili ug ilabay lang.
- Gigaling sa mga tawo ang lugas aron mahimong harina ug gigamit kini alang sa paghimog pan.

tubig, katubigan

Gawas sa literal nga pasabot sa tubig, ang "tubig" pwede sad magtumong sa mga dagat, linaw ug suba.

- Ang pulong nga "katubigan" nagtumong sa mga daghan nga kakuhaan ug tubig. Pwede sad kini nga magtumong sa kinatibuk-an sa tubig.
- Ang sumbingay nga "mga tubig" nagtumong sa hilabihan nga kasubo, kalisod ug pag-antos. Pananglitan, ang Dios nagsaad nga kung kita "moagi sa mga tubig" siya mag-uban kanato.
- Ang mga pulong nga "daghan nga tubig" nagpakita kung unsa gyud kadako ang mga kalisdanan.
- Ang "pagtubig" sa mga kahayopan ug uban pa nga mga mananap nagpasbot sa "paghatag ug tubig" kanila. Sa panahon sa Biblia, kasagaran uban niini ang pagsag-ob sa atabay gamit ang balde ug ibubo ang tubig sa kan-anan sa mananap aron ang mga mananap makainom niini.
- Sa Daang Kasabotan, gitumong ang Dios nga tuburan sa "tubig sa kinabuhi" alang sa iyang mga tawo. Nagpasabot kini nga siya ang kakuhaan sa espiritwal nga gahum ug kalagsik.

ubos, pagkamapainubsanon

- Sa Bag-ong Kasabotan, gigamit ni Jesus ang mga pulong nga "tubig sa kinabuhi" sa pagtumong sa Balaan nga Espiritu nga nagtrabaho sa usa ka tawo aron bag-ohon ngadto sa bag-ong kinabuhi.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Ang mga pulong nga "magsag-ob ug tubig" pwede hubaron nga "kuhaon ang tubig gikan sa atabay pinaagi sa balde."
- "Modagayday gikan kanila ang mga suba sa tubig sa kinabuhi" pwede hubaron nga "ang gahum ug mga panalangin gikan sa Balaan nga Espiritu modagayday gikan kanila sama sa mga suba sa tubig." Imbes nga "mga panalangin" ang pulong nga "gasa" o "mga bunga" o "diosnon nga batasan" pwede gamiton.
- Sa dihang si Jesus nakigsulti sa babaye nga taga-Samaria sa atabay, ang mga pulong nga "tubig sa kinabuhi" pwede hubaron nga "tubig nga maghatag ug kinabuhi" o "makahatag ug kinabuhi nga tubig." Niini ng konteksto, ang handuraw sa tubig kinahanglan dili mawala sa hubad.
- Ang pulong "mga tubig" o "daghan nga mga tubig" pwede hubaron nga "hilabihan nga pag-antos."

ubos, pagkamapainubsanon

Ang mga pulong nga "ubos" ug "pagkamainubsanon" nagtumong sa pagkakabos o ubos ang kahimtang sa kinabuhi.

- Si Jesus nagpaubos sa iyang kaugalingon ngadto sa ubos nga kahimtang sa usa ka tawo ug sa usa ka alagad.
- Ubos kaayo ang kahimtang ni Cristo niadtong gipanganak siya tungod kay natawo siya sa puy-anan sa mga mananap, dili sa usa ka palasyo.
- Usa pa ka pulong sa "ubos" pwede ang "mapaubsanon."
- Ang mapaubsanon nga batasan baliklad sa mapahitas-on.

ulo

Sa Biblia, ang pulong nga "ulo" gigamit sa pipila ka mga sumbingay:

- Kasagaran, kini nga pulong nagpasabot nga adunay awtoridad ang usa ka tawo sa ubang mga tawo, sama sa, "gihimo ko nimo nga ulo sa mga nasod." Mahimo kini hubaron nga "Gihimo ko nimo nga pangulo..." o "Gihatagan ko nimo ug awtoridad labaw sa..."
- Si Jesus gitawag sad nga "ulo sa Iglesia." Sama nga ang ulo sa usa ka tawo naggiya ug nagtultol sa mga miyembro sa lawas, mao sad nga si Jesus gigiyahan ug gitultol ang mga miyembro sa iyang "lawas," ang Iglesia.
- Ang Bag-ong Kasabotan nagtudlo nga ang bana mao ang "ulo" o awtoridad sa iyang asawa. Gihatagan siya ug responsibilidad sa pagpangulo ug paggiya sa iyang asawa ug pamilya.
- Ang mga pulong nga "walay labaha nga motandog sa iyang ulo" nagpasabot nga "dili gyud niya putlon o mamalbas sa iyang buhok."
- Ang pulong nga "ulo" nagtumong sad sa sinugdanan o gigikanan sa usa ka butang, sama sa "ulo sa dalan."
- Ang laing sumbingay nga gamit ang "ulo" mao ang paggamit niini sa pagrepresentar sa tibuok nga tawo, sama sa "kini nga abohon nga ulo" nagtumong sa tigulang nga tawo o "ang ulo ni Jose" nga nagtumong kang Jose. .
- Ang sumbingay nga "ang ilang dugo maanaa sa iyang kaugalingong ulo" nagpasabot nga ang tawo responsable sa pagkamatay sa uban ug silotan siya tungod niini.

Mga Sugyot sa Paghubad:

- Depende sa konteksto, ang pulong nga "ulo" mahimong hubaron nga "awtoridad" o "ang nangulo ug naggiya" o "mao ang responsable."
- Ang mga pulong nga "ulo ni" pwede magtumong sa tibuok nga tawo ug kini mahimo hubaron gamit lang ang ngalan sa tawo. Pananglitan, ang "ulo ni Jose" pwedeng hubaron lang nga "Jose."
- Ang mga pulong nga "maanaa sa iyang kaugalingong ulo" mahimong hubaron nga "maanaa kaniya" o "silotan siya tungod sa" o "siya ang responsable sa" o "isipon siya nga sad-an alang sa."
- Ang ubang pamaagi sa paghubad niini nga pulong nag-apil sa "sinugdanan" o "kakuhaan" o "nangulo" o "pangulo."

usa

Ang usa dako ug maambong nga mananap nga adunay upat ka tiil. Nagpuyo kini sa mga lasang o mga kabungturan. Ang laki niini nga mananap adunay dakong mga sungay o bagot sa iyang ulo.

- Ang pulong nga "usa" mahimong magtumong kini sa baye ug laki nga usa.
 - Ang "nati" mao ang bata nga usa.
 - Ang mga usa adunay mga kusgan ug niwang nga mga tiil nga magtabang kanila sa pag-ambak ug taas ug pagdagan ug paspas.
 - Ang iyang mga tiil natunga sa tumoy nga makatabang kanila paglakaw o pagkatkat sa bukid.
-